

sanea

na kvalitné sociálne služby

osvetový sociálny občasník
3/2018

SENIORI
OBEŤAMI
AKO TO
ZMENIŤ?

**BRANISLAV
ONDRUŠ:**

HODNOTENIE KVALITY
NEBUDE BIČOM

ALLAN MIKUŠEK

OŽIVIL KRSTOM
KALENDÁRA
SKUTOČNÝCH
HRDINOV

Asociácia poskytovateľov
sociálnych služieb v SR

PRÍLOHA
ASOCIÁCIE
POSKYTOVATEĽOV
SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB V SR

Strany 17 – 24

SPRÁVA NKÚ
VAROVNÝM PRSTOM!

Hniezda záchrany zachraňujú bábätkám život.

Linka Hniezda záchrany môže zachrániť bábätku náruč vlastnej mamy.

Na čísle **0905 888 234**

získa žena s neželaným tehotenstvom pomoc a podporu, aby sa svojho dieťaťa nemusela vzdať.

Volajte skôr, než bude neskoro!

kmgtričky

Odišla som za prácou do Čiech, kde sa mi však stalo niečo otrasné – bola som znásilnená... Bola som zúfalá a bezradná, to dieťa som nechcela! Nevedela som čo robiť, nemala som peniaze na ukončenie tehotenstva a keď som v nemocnici žiadala o utajený pôrod, nechceli mi vyhovieť. Zavolala som na Linku Hniezda záchrany, kde mi pomohli, vypočuli ma. Po celý čas som mala niekoho, na koho som sa mohla s dôverou obrátiť. Najprv mi pomohli s utajeným pôrodom, ale napokon sa im podarilo pomôcť mi sa k môjmu synovi v zákonnej lehote vrátiť. Dnes som vd'ačná a šťastná, svojho syna milujem nadovšetko!

sanca

Šanca • osvetový sociálny občasník

Vydáva občianske združenie NÁRUČ Senior & Junior v spolupráci s Asociáciou poskytovateľov sociálnych služieb v SR

ŠÉFREDAKTORKA

Mgr. Anna Ghannamová

EDITOR

Petra Škantárová

REDAKTORKA

Mgr. Art. Denisa Havrľová

Mgr. Eva Gantnerová

ART DIRECTION

Ing. Vladimír Ďurikovič

LAYOUT

Starion, s. r. o.

OBÁLKA FOTO

iStock

INZERCIA

gann@centrum.sk

TLAČ

Alfaprint

EVIDENCIA

EV 2936/09

REDAKČNÁ RADA

Mgr. Anna Ghannamová,

Doc. MUDr. Božena Bušová, CSc., MPH,

Mgr. Júlia Hanzová,

Mgr. Zuzana Maderová

PhDr. Daniela Čechová

Nevyžiadané rukopisy a obrazový materiál nevraciam. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti. Autorské práva vyhradené.

Vychádza s finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

o.z. NÁRUČ Senior & Junior,

Fedákova 5

841 02 Bratislava

IČO: 30 856 515

e-mail: naruczachrany@naruczachrany.sk

tel: 0903 903 298

dátum vydania: XII/2018, 11. ročník

EDITORIAL

ČAKÁ NÁS ZÁPAS S ČERVENÝM A HNEDÝM POKRYTECTVOM

Počúvajúc predvolebné nápady niektorých našich politikov mám občas pocit, že som v zlom filme: Vlaky zadarmo, obedы zadarmo... Zamestnávateľia budú platiť zamestnancom rekreačné poukazy, najnovšie športové preukazy pre ich deti. V intenciách prebúdžajúcich sa marxistických hesiel, že „zamestnávateľia by sa mali so zamestnancami so ziskami podeliť!“

Tak nejako to začal pred pár rokmi hlásať bývalý premiér Fico. A v intenciách tejto falošnej premisy pokračujú aj jeho viac či menej učenliví politickí žiaci. No ak by mala táto premisa fungovať, nemali by sa potom podnikatelia podeliť so svojimi zamestnancami aj o straty? Či o zodpovednosť, stres a prebdené noci? O soboty a nedele za počítačom? O dovolenky, počas ktorých nemôžu vypnúť mobil ani na chvíľu? O pracovný čas, ktorý nepozná slovo „padla?“

Ale čo o tejto už odvrátenej minci podnikania vedia naši úžasní a ľud milujúci politici? Zhola nič. Ved' práve tí, ktorí tieto bludy čoraz hlasnejšie hlásajú, zväčša od vysokej školy prešli do poslaneckých lavíc a jediný zárobok, ktorý kedy mali, bol z daní, ktoré museli vyrobiť niekto iný. Nie tieto nedorastení komunisti a postsocialistickí kapitalisti, ale len lídri baťovského tipu nás môžu naučiť naozaj rovnému vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Lebo je nutné, aby sa platy slovenských zamestnancov začali postupne približovať platom a podmienkam vo vyspelej Európe. Ale takto? Na príkaz? Bez analýz? Bez zamyslenia sa, že nie je zamestnávateľ ako zamestnávateľ? Lebo aký je výsledok? Že z daní nás všetkých dostávajú v mene udržania regionálnej

zamestnanosti investičné stimuly a príspevky na mzdy zahraniční investori alebo aj veľkí slovenskí s politikmi spriaznení zamestnávateľia a to napriek tomu, že 80% ich zamestnancov tvoria dovezení cudzinci. Zahraničného investora či majiteľa hornonitrianskych baní teda nejaký rekreačný poukaz za 270 € nezabije, lebo stimuly od štedrej slovenskej vlády mu ušetrili viac ako desiatky miliónov eur. Malého a stredného podnikateľa či neveřejného poskytovateľa sociálnych služieb, ktorý žiaden zisk ani nemá, však môžu takéto hlúpe nápady dostať do dlhovej špirály a priviesť až k zániku. A čo má z toho zamestnanec? To isté, čo z príplatkov za soboty, nedele a sviatky, ktoré vládne strany uzákonnili v máji minulého roka a tento rok nás čaká druhá etapa. Zamestnanec z toho nemá nič! Lebo práve na základe zvýšenia týchto príplatkov, sa od januára 2019 zvyšujú ceny energií, ceny potravín a bankových poplatkov, teda postupne ceny všetkého. Jediný kto zarobil, je štát. Aby mal na zvýšenie plátov politikov, ktorí si po rokoch tento raz platy nezmrazili. Im sa však nezvýšili mesačne o desiatky Eur, ale o viac ako tisíc. Kruh sa uzavrel! Vstúpili sme do roka pred tým volebným, takže bude to ešte veľká komédia, ktorej budeme musieť čeliť. Či chceme či nie, najväčší nápor bude na generáciu novembra. Aby sa na 30-te výročie revolúcie, ňou vystrnganá zmena nezmenila na drámu, bude musieť uchrániť svojich rodičov od dôvery v populizmus, a svoje deti od nadšenia z extrémizmu. Nie je ešte pauza priateľia. Zmenu treba dokončiť. Lebo za zlé filmy, sa Oskary nedávajú.

Anna Ghannamová,
predsedníčka APSS v SR

SENIORI OBĚTAMI

AKO ZASTAVIŤ **KRIMINALITU** PÁCHANÚ NA SENIOROCH?

STÁLE TO POČUJEME V SPRÁVACH: AKO PODVODNÍCI A ŠMEJDI OKRÁDAJÚ DÔVERČIVÝCH SENIOROV A NERAZ ČELIA AJ NÁSILNEJ KRIMINALITE. ÚTOKOM NA ULICIACH ČI VO SVOJICH DOMOVOCH. ŽIAL, ČASTO AJ OD VLASTNÝCH PRÍBUZNÝCH. JE TO SMUTNÉ, ALE JE TO REALITA.

Podľa policajného zboru SR ide o tzv. špecifickú kriminalitu na senioroch, ktorá obsahuje najmä ekonomickú kriminalitu (podvody, spreneveru), majetkovú kriminalitu (krádež) a násilnú kriminalitu (lúpež, porušovanie domovej slobody, ublíženie na zdraví). Táto špecifická kriminalita na senioroch je páchaná sofistikovaným a organizovaným spôsobom a zámerne cielená na senioroch prostredníctvom „legend“. Tak, že páchatelia pod rôznymi vymyslenými

legendami oslovia seniorov telefonicky, priamo na verejnosti, alebo v ich príbytkoch a snažia sa získať ich dôveru, lokalizovať miesto ich finančných úspor, a v nepozorovanej chvíli od nich podvodne alebo krádežou získať ich celoživotné úspory. Táto kriminalita vykazuje aj určitý stupeň latentnosti, kedy najmä seniori neoznamujú túto trestnú činnosť, a to hlavne z dôvodu pocitu hanby. Prípadne si ani neuvedomia, že sa stali obeť podvodníkov a zlodějov. Páchatelia sa cielené zameriavajú na seniorov z dôvodu, že seniori sú „lahšími“ obeťmi kriminality. Súvisí to s ich vysokým vekom a sociálnou izoláciou. Často ide o osamelé žijúce osoby, pre ktoré je príznačné stereotypné správanie, dôverčivosť a fyzická bezbrannosť. Vplyvom vyššieho veku sa u seniorov zároveň prejavujú rôzne somatické problémy, ako je zhoršenie zraku, sluchu, motoriky a úbytok fyzickej sily (kondície), ktoré sú sprevádzané rôznymi chorobami. Tieto faktory jednoznačne ovplyvňujú páchanie trestnej činnosti na senioroch a páchatelia sa cielené zameriavajú na seniorov z dôvodu tzv. cesty ľahšieho odporu. Tieto faktory zároveň negatívne ovplyvňujú odhaľovanie a objasňovanie tejto trestnej činnosti z dôvodu, že senior nedokáže dostatočne reprodukovať vnímaný dej

Počet zistených trestných činov spáchaných na senioroch v roku 2017

vrátane osoby páchatela, s ktorým prišiel do kontaktu. Kriminalita páchaná na senioroch sa prejavuje vysokou latenciou. Dôvodov je viacero, ale jedným z najpodstatnejších je neohlasovanie takýchto prípadov na políciu, ale ani len nezdieľanie týchto negatívnych skúseností s trestnými činmi s najbližšími zo strany seniora. Najväčšiu hanbu pociťujú seniori ak je trestný čin na nich spáchaný blízkou osobou, najmä dieťaťom či inými príbuznými. Preto treba laickej verejnosti neustále zdôrazňovať, že z hľadiska trestného práva je senior považovaný za chránenú osobu. Takto chránená osoba je definovaná v § 139 ods. 1 písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení

10 DESATORO
BEZPEČNÉHO SENIORA
NOČNÝ TELEFONÁT

www.desatoro.sk
BEZPEČNÉHO SENIORA

- Peniaze na operáciu
- Podomový podvodník
- Falošné peniaze
- Príbuzný v nemocnici
- Nočný telefonát
- Falošní policajti
- Pokazený kamión
- Oklamáný dedko
- Sociálni podvodníci
- Peniaze pre vnučku

MV kvalifikuje v tzv. „desatoro bezpečného seniora“, 10 najznámejších legend, cez ktoré podvodníci zneužívajú a okrádajú seniorov. Preto je dôležité informovať seniorov o týchto legendách, aby ich vedeli v praxi okamžite rozoznať, a aby sa im vyhli a nereflektovali na ne.

neskorších predpisov ako osoba vyššieho veku. Osobou vyššieho veku sa podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona rozumie osoba staršia ako 60 rokov. Vyššia právna ochrana seniorov je premietnutá do kvalifikovaných skutkových podstát niektorých trestných činov tak, že ak bol trestný čin spáchaný na osobe vyššieho veku, odôvodňuje to uložiť páchatelovi prísnejší trest.

V roku 2017 bolo na území Slovenskej republiky zistených celkom 66 215 trestných činov, v ktorých bola v 11 242 trestných činoch poškodeným fyzická osoba. Z uvedeného počtu bolo na senioroch spáchaných celkom 1 862 trestných činov, čo v porovnaní s minulým rokom predstavuje zníženie kriminality spáchané na senioroch o 123 trestných činov. Oproti trendu znižovania celkovej kriminality (počtu zistených všetkých trestných činov) kriminalita páchaná na senioroch vykazovala až do roku 2016 mierne stúpajúcu tendenciu a až v roku 2017 bol zaznamenaný jej mierny pokles. Jedným z opatrení rezortu vnútra ako znížiť kriminalitu páchanú na senioroch je najmä prevencia a vzdelávanie seniorov. Pomôcť by mali aj takzvané „klientské centrá“. Viac sme sa

o rôznych formách zneužívania a okrádania starších občanov dozvedeli od riaditeľa Odboru prevencie kriminalistiky Ministerstva vnútra SR Jozefa Halcina: „Ministerstvo vnútra SR zriadilo v roku 2014 odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR, ktorého cieľom bolo realizovať systémové opatrenia a aktivity, v troch kľúčových oblastiach prevencie kriminality – sociálnej, situačnej a viktimáčnej (zameraná na pomoc obeť trestných činov). Už v roku 2015 sme hľadali odpoveď ako nastaviť systémové opatrenia aj v tejto oblasti prevencie kriminality. Odpoveďou bola praktická aplikácia odporúčaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obeť trestných činov. V danom čase zároveň prebiehal pod gesciou Ministerstva spravodlivosti SR proces implementácie danej smernice do dnes už platného zákona 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hlavným zámerom MV SR je zlepšenie prístupu obeť trestných činov k dostupným službám na verejne prístupných a známych miestach vo forme stabilných kontaktných bodov – informačné kancelárie pre obeť trestných činov. Naša pomoc bude

zameraná v úvode predovšetkým na tri cieľové skupiny – na obeť seniorov, obeť extrémizmu a obeť obchodovania s ľuďmi.“

Ministerstvo vnútra SR zriaďuje informčné kancelárie pre obeť v každom krajskom meste v rámci klientskych centier na okresných úradoch v sídlach krajov. Cieľom, je okrem vytvorenia kontaktných bodov aj zvýšenie podielu zainteresovaných subjektov prevencie kriminality na riešení aktuálnych celospoločenských problémov vyplývajúcich z kriminality v Slovenskej republike. Kontaktné body tak budú nielen miestom konzultácií a poskytovania informácií, ale zároveň priestorom pre sietovanie a koordináciu asistenčných systémov a inštitúcií (samospráva, vzdelávacie inštitúcie, poskytovanie sociálnych služieb, poskytovanie služieb zamestnanosti, poskytovanie zdravotnej starostlivosti a iné).

Zaujímalo nás ako v realite bude takáto pomoc pre obeť – v našom prípade pre seniora – fungovať. Podľa Jozefa Halcina obetiam trestných činov bude na kontaktnom bode k dispozícii koordinátor a dvaja asistenti. Tí na základe identifikovaných potrieb každého individuálneho prípadu pomôžu obeti alebo potenciálnej obeti k čo najskoršiemu a efektívnemu prístupu k pomoci, a to vo forme poradenstva. Zahŕňať bude najmä komunikáciu s obeťami a ich blízkymi, zabezpečenie aktuálnych kontaktov na organizácie poskytujúce pomoc obetiam, nasmerovanie na právnu pomoc a právne zastupovanie, sociálne, psychologické alebo ekonomické poradenstvo či sprevádzanie obeť počas trestného konania voči páchatelom trestného činu.

Denisa Havrlíová

Poskytovanie pomoci pre klientov na pracoviskách informačných kancelárií začne v budúcom roku (prvý štvrtrok 2019) a verejnosť o tom bude MV informovať prostredníctvom médií, ale aj prostredníctvom zástupcov seniorských organizácií a samospráv. Nateraz sú centrá financované z Európskej únie, ale je v pláne udržať ich aj po skončení projektu z eurofondov. Uvidíme, akú efektívnosť teda zaznamenajú prvý rok svojej činnosti.

Kolko ľudí mesačne zavolá na číslo 0800/172500? S akými problémami sa na Vás obracajú?

Už pri vzniku našej organizácie sme mali záujem, aby starší ľudia žili dôstojne a kvalitne. Problém bol ten, že starší mali málo informácií o svojich právach. Nevedeli si ich uplatňovať, nemali dostatok právneho vedomia, ale chýbalo im aj určité sebavedomie, ktoré starší vo vyspelých krajinách skutočne majú a vedia sa dožadovať svojich práv a presadzovať si svoje požiadavky. Starší sa stretávali so značným stupňom diskriminácie na rôznych úrovniach. Museli sme to zmeniť. Aj preto sme v roku 2004 vytvorili Poradenské

centrum v sídle našej organizácie. Vzhľadom k tomu, že sme celoslovenská organizácia a zistili sme, že je mnoho starších, ktorí nemôžu vycestovať na konzultácie k nám, prišli sme s novou aktivitou vytvorenia bezplatnej telefonickkej Senior linky. Hneď v prvých mesiacoch sme zistili, že to bol vynikajúci nápad a mohli sme tak pomáhať radou, pomocou, ale aj konkrétnymi krokmi pri zabezpečovaní potrebnej starostlivosti a riešení často takmer neriešených problémov. Táto linka funguje už 10 rokov. V minulom roku sa na nás obrátilo viac ako 3 200 starších z rôznych regiónov. Mesačne sa na nás obráti priemerne 250 starších. Za tých desať rokov sme však zistili ďalší vážny problém, s ktorým sa starší stretávajú a to je vážny problém zanedbávania starostlivosti, zneužívanie a problém páchania násillia a týrania starších. Práve z tejto našej činnosti sme na základe konkrétnych prípadov a veľmi smutných životných príbehov definovali formy páchania tejto trestnej činnosti na starších, ale aj príčiny.

Aké je percento týraných seniorov na Slovensku a čo robíte ak k Vám príde podnet na týranie?

Naša organizácia zrealizovala vlastný prieskum o tom, koľko starších osôb je týraných, ktorý však bol urobený na malej vzorke. Relevantný a národný prieskum však zatiaľ nebol

realizovaný. Podľa nášho prieskumu tie výsledky sú skutočne alarmujúce, až 80 % opýtaných potvrdilo, že sa stretli alebo poznajú vo svojom okolí prípady týrania a násillia. Z nášho prieskumu vyplýva, že toto násillie sa deje v rôznych prostrediach v zdravotníckych službách je to 32,53 %, v zariadeniach sociálnej starostlivosti 21,06 % najčastejšie sa však násillie a týranie deje v domácom prostredí od vlastnej rodiny až 46,41 %. A to je povážlivé až alarmujúce. Niekedy stačí len poradiť, ale značnú časť podnetov musíme zaevidovať. Ak vyhodnotíme, že skutočne ide o problém páchania násillia, my podnet spracú-

jeme a zasielame ho na príslušné orgány: políciu, samosprávu, či Úrad Komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím. Ak je to potrebné, tak v spolupráci s ďalšími orgánmi robíme aj osobné konzultácie a overenie problému priamo v rodinách alebo na samospráve. V prípadoch, že dochádza k zneužívaniu v zariadeniach, podnety na sociálne služby posúvame Komisárke pre osoby so zdravotným postihnutím a na zdravotné zariadenia, na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Mnoho razy sme nedokázali preveriť podozrenie hlavne z domáceho násillia vzhľadom k platnosti zákona o ochrane obydlia, takže neraz sa do bytu či domu sociálni pracovníci alebo policajti ani nedostanú.

Kto Senior linku financuje?

Žiadali sme viackrát podporu tejto Senior linky, ktorá je skutočne jedinou bezplatnou telefonickou linkou pre seniorov na Slovensku. Žiaľ, z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny sa nám financie získať nepodarilo. Podarilo sa nám čiastočne túto službu vykrývať z grantu, ktorý sme dostávali z Úradu vlády a neskôr z Ministerstva zahraničných vecí – odbor ľudských práv. Avšak, po presune tejto agendy na Ministerstvo spravodlivosti, aj táto alternatíva zlyhala. Je smutné, že tak dôležitá služba nie je dotovaná

V SÚVISLOSTI S KRIMINALITOU PÁCHANOU NA SENIOROCH SPOLUPRACUJE MV SR AJ S BEZPLATNOU SENIOR LINKA 0800 172 500, KTORÁ BOLA ZRIADENÁ V ROKU 2009. NIE VŠAK ŠTÁTOM, ANI MINISTERSTVOM VNÚTRA. ZRIADILA JU A STÁLE PREVÁDZKUJE NEZISKOVÁ ORGANIZÁCIA FÓRUM PRE POMOC STARŠÍM, KTORÚ V ROKU 2000 ZALOŽILA A DODNES VEDIE PREZIDENTKA TEJTO ORGANIZÁCIE LUBICA GÁLISOVÁ, KTORÁ JE AJ AKTÍVNOU ČLENKOU RADY VLÁDY PRE SENIOROV. POROZPRÁVALI SME SA S ŇOU, ČO NAJVIAC SLOVENSKÝCH SENIOROV TRÁPI A AKO IM ICH ORGANIZÁCIA VIE POMÔŤ.

NAJVIAC TÝRANIA ZAŽÍVAJÚ SENIORI DOMA!

systémovo z verejných zdrojov. Pokúšali sme sa túto záležitosť riešiť aj získaním pravidelného príjmu formou dotovania zo štátneho rozpočtu. Hlasovanie v NR SR dopadlo tak, že všetky vládne strany to zamietli! Dokonca predseda vlády teraz v týchto dňoch podporil presne takou čiastkou ako sme žiadali my, linku pre zdravotne postihnutých, ktorá však už 8 rokov bola nefunkčná. Naša Senior linka je pritom funkčná 24 hodín denne a už celých 10 rokov. Pýtam sa ale: je normálne, aby non stop prijímanie hovorov vykonával niekto 10 rokov, a to aj vo sviatok a dokonca aj v nočných hodinách úplne zadarmo? Ak sa nájde pomoc pre deti, ženy, a zdravotne postihnutých, prečo sa nenájde na seniorov? Je ich viac ako milión! Oni nemajú nárok na služby a pomoc?

Čo si ako seniorka, ktorá denne pomáha iným seniorom myslíte o takých opatreniach ako sú vianočné dôchodky či vlaky zadarmo pre dôchodcov? Naozaj sú to pre seniorov podstatné záležitosti v ich živote?

Vianočné príspevky, tak ako hovoria mnohí naši starší, nie sú systémovým krokom a vlastne tá pomoc nie je ani tak adresovaná im, pretože to využívajú skôr na kúpu darčiekov pre svoje vnúčatá. Ale čo tí, ktorí potrebujú služby ako imobilní, oni potrebujú pomoc, radu, ochranu ak ich práva sú porušované niekoľkonásobne.

Oni potrebujú viac finančnú pomoc. Myslím si, že opatrenia typu „vlaky zadarmo“ sú iba populistickým krokom. Využívajú ich skôr tí starší ľudia, ktorí chodia na rekreácie, výlety, za kultúrou. A ak majú na rekreácie, mali by aj na ten vlak. Takže takýto krok nevyhnutne od štátu nepotrebovali. Nie je to len môj názor, tieto hlasy sa ozývajú od dôchodcov už z rôznych kútov Slovenska, že vládny stranám nejde v skutočnosti o starých ľudí. Nemajú záujem o ich dôstojný, kvalitný život a riešenie ich reálnych problémov. Takýmito krokmi chcú len získať volebné hlasy.

Už pred niekoľkými rokmi oslovení starší občania poukazovali na nedostatok služieb, ale aj vhodných tovarov pre nich. Zmenilo sa niečo v tejto téme?

Určite nejaká zmena nastala, ale nie je dostatočná. V niektorých zariadeniach skutočne došlo k zlepšeniu poskytovania služieb a môžeme ich považovať za príklady dobrej praxe. Napriek tomu, je stále nedostatok služieb či už terénna opatrovateľská skužba do domácnosti alebo sociálne služby pre seniorov. Je nedostatok miest v zariadeniach, sú dlhé čakacie doby. Celý tento problém vnímame ako systémový. Kontroly, najmä vo verejných zariadeniach, sú v prevažnej miere dopredu nahlásené a takýmto spôsobom potom nemôžu byť zistené reálne nedostatky. Čo nás zaráža,

tak musíme konštatovať, že niektoré služby sú nekvalitné, stretávame sa aj na sťažnosti o zlom zaobchádzaní so staršími. A to nielen v zariadeniach, ale aj doma. Máme veľa podnetov na zanedbávanie, porušovanie ich základných práv, veľa problémov je s personálom. V zariadeniach sú využívaní i pracovníci, ktorí nesplňajú kvalifikačné predpoklady na poskytovanie služieb. A nie je to o tom či sú to verejné či neverejné zariadenia. Je potrebné, aby boli vytvorené podmienky na kvalitne poskytované služby celkovo, zákonom a garantované štátom. Ďalším problémom, ktorý pociťujú starší je, že dochádza k znevýhodneniu starších, ktorí využívajú služby v neverejných sociálnych subjektoch, kde sú vyššie úhrady klientov, lebo samospráva im dáva menej financií ako svojim – verejným zariadeniam. Starší občania sa nám preto sťažujú. Hovorí, že sú rovnocennými občanmi tejto republiky, rovnako odvádzali dane a majú aj rovnaké právo na príspevok na službu zo samosprávy či je to už kraj či obec. Na poslednej konferencii, ktorú organizovalo Fórum starších sa kriticky vyjadrili k tejto situácii. Starší človek má právo na dôstojný a kvalitný život a je jedno, v akom zariadení bude tráviť svoju jeseň života. Má právo si ho vybrať podľa zákona a samospráva by mala mať jasnú povinnosť doplatiť mu úhradu na službu.

Denisa Havrlíová

MODERNIZÁCIU HNIEZD ZÁCHRANY K ICH 15-TEMU VÝROČIU FINANČNE PODPORILA Z VÄČŠEJ ČASTI KOMERČNÍ BANKA, A.S., POBOČKA ZAHRANIČNEJ BANKY. O DÔVODOCH PODPORY SME SA POROZPRÁVALI S JEJ VÝKONNOU RIADITEĽKOU **KATARÍNOU KURUCOVOU**.

Keď ste sa rozhodli podporiť projekt Hniezdo záchrany na Slovensku, čo bolo v tej voľbe rozhodujúce?

Už pre časom sme sa v našej banke „pristihli“ pri tom, že chceme byť spoločensky zodpovednejšou firmou. Dozreli sme k tejto téme postupne, ako firma i ľudia v nej. Nemáme na túto agendu u nás v Bratislave vytvorenú špeciálnu pozíciu, ako býva vo veľkých korporáciách zvykom, a tak sme hľadali nápady, akým smerom sa vydať v skupinke našich „filantro-dobrovoľníkov“. Dva určujúce momenty, ktoré nám najviac rezonovali pri stretnutiach k tejto téme, boli „začiatok“ a „rodina“. „Začiatok“ asi preto, lebo aj naša cesta spoločenskej zodpovednosti je ešte v začiatkoch, a i keď sa na Slovensku hovorí: „koniec dobrý – všetko dobré“, myslíme si, že dobrý štart je nemenej dôležitý. Hľadali sme preto projekt, ktorý stojí na začiatku nejakej cesty. Druhým momentom bola rodina, pretože sme všetci jej súčasťou, formuje nás, aby sme my mohli formovať našu spoločnosť. Naša „korporátna mama“, náš zriaďovateľ – Komerční banka a.s., je vo svojej domovskej Českej republike podporovateľom projektu babyboxov už dlhé roky prostredníctvom Nadace Jistota. Z týchto dvoch momentov sa narodila myšlienka podporiť na Slovensku Hniezdo záchrany. Vtedy sme ešte nevedeli, že projekt oslávi 15. narodeniny a nepoznali sme detailne jeho silný príbeh.

Čím sa Vám javí projekt Hniezdo záchrany v SR výnimočný?

Hniezdo záchrany je pre mňa výnimočné v tom, že dáva šancu. Bábätku, ktoré bolo z rôznych dôvodov „nechcené“, dáva šancu byť razom vytúženým pokladom a byť súčasťou rodiny, ktorá ho privíta s nadšením, radosťou a bezbrehou láskou. Presne tak majú bábätká začínať svoju životnú cestu. © Hniezdo záchrany má 15 rokov a prvé bábätko je dnes teenager. Hniezdo záchrany dalo šancu viac ako 60-krát. Viac ako 60 rodín vďaka tomuto projektu získalo po-

klad. Je veľmi sympatické, že pôvodná myšlienka ponúknuť tehotným ženám v neľahkej životnej situácii alternatívu, sa rozrástla do ďalších aktivít. Napríklad linka pomoci – keď sa nevedia rozhodnúť, potrebujú poradiť, či porozumieť tomu, aké alternatívy vlastne majú, a či naozaj nie je možnosť nechať si svoje dieťaťko. Projekt Hniezdo záchrany má skvelý tím. Sú to profesionáli s veľkým srdcom a čím viac sme sa o projekte dozvedali, tým viac bolo jasné, že náš darček k 15. narodeninám Hniezda záchrany bola správna voľba. Sme vďační, že sme mohli byť malou súčasťou tohto príbehu.

Téma nechcených detí je ťažká a pomoc matiek v núdzi je behom na dlhé trate. Myslíte, že tretí sektor svojim nadšením a komerčné spoločnosti svojou finančnou podporou môžu nejako radikálne vyriešiť problém týchto cieľových skupín?

Myslím, že tretí sektor je mimoriadne dôležitým „hlasom“ v každej spoločnosti a jeho úlohu vnímam najmä v poukazovaní na problematiku, ktorú

často mimo spoločenský „main-stream“. Mal by byť akýmsi hlasom zdola. Veľmi cenným hlasom, ktorý má obrovskú výhodu v tom, že je k problémom blízko, dokáže ponúknuť iný pohľad a je pre vec naozaj zapálený. Miera reflexie na témy prinesené tretím sektorom je pre mňa určitým znakom zrelosti spoločnosti. Rovnako je pre mňa znakom zrelosti spoločnosti angažovanosť jednotlivcov a firemného sektora vo filantropii. Nechcené deti i matky v núdzi sú jednou z cieľových skupín, ktorú nevnímam ako systémovo doriešenú. Sú

preto skupinou, pre ktorú je nadšenie tretieho sektora naozaj životne dôležité. A to doslova! Bez tohto nadšenia by ťažko prišla podpora firemných darcov, či jednotlivcov. Obávam sa však, že na to, aby sme mohli ako spoločnosť považovať problém tejto cieľovej skupiny za vyriešený, to nestačí. Musí byť nevyhnutne zastrešená aj systémovou podporou.

V nedávnej minulosti si komerčné spoločnosti vyberali pre podporu akoby každý rok inú charitatívnu organizáciu či tému a podporovali projekty

OSLOVIL NÁS SILNÝ PRÍBEH HNIEZD ZÁCHRANY

ad-hoc. V súčasnosti skôr inklinujú k systémovej pravidelnej podpore len niekoľkých projektov. Ako cestou ide Vaša spoločnosť a prečo?

My, i vzhľadom na našu veľkosť na Slovensku, sa snažíme vyberať a podporovať hlavne tie projekty, kde sú aktívni naši zamestnanci. Naši kolegovia sú nadšením pre „svoje“ projekty našim

„tretím sektorom“. Prinášajú veľmi rôznorodé témy, ktoré sa ich dotýkajú a vnímajú ich ako dôležité. Nielenže sa vzájomne vzdelávame v rôznych oblastiach, ale sa navzájom aj lepšie ľudsky spoznávame. A to je v našej firemnej „rodine“ veľmi dôležité. A okrem toho to vnímame tak, že daná cieľová skupina dostáva kombináciou finanč-

nej podpory banky a nadšenia nášho kolegu či kolegyně násobne viac.

Eva Gantnerová

KB

foto: Marián Dekan

CHARITATÍVNY
KALENDÁR

„STARÉ ZLATÉ ČASY – SKUTOČNÝCH HRDINOV“

POKRSTIL **ALLAN MIKUŠEK** S INDIÁNSKYM PIERKAMI!

ILUSTROVANÝ INDIÁNSKY KALENDÁR PLNÝ SKUTOČNÝCH HRDINOV A POMOCI SENIOROM. TAK VYZERAL SLÁVNOSTNÝ CHARITATÍVNY VEČER OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA NÁRUČ SENIOR & JUNIOR. KRSTNÝM OTCOM KALENDÁRA SA STAL HUDOBNÍK ALLAN MIKUŠEK, KTORÝ CHARITATÍVNY KALENDÁR „STARÉ ZLATÉ ČASY–SKUTOČNÝCH HRDINOV“ NA ROK 2019 POKRSTIL INDIÁNSKYM PIERKAMI. KALENDÁR VYDÁVA OBČIANSKE ZDRUŽENIE UŽ ŠIESTY ROK. JEHO VÝŤAŽOK IDE NA TANEČNÚ TERAPIU PRE 100 ODKÁZANÝCH SENIOROV V CENTRÁCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NÁRUČ SENIOR & JUNIOR V BRATISLAVSKEJ DÚBRAVKE A V SOLČANOCH PRI TOPOLČANOCH.

Hlavnými motívmi kalendára sú ilustrácie Teodora Schnitzera z edície STOPY. Na charitatívny účel ich poskytla Ida Želinská z „TOTO je galéria!“. „S edíciou STOPY som vyrastal a moje detstvo bolo ovplyvnené príbehmi z prostredia indiánov, Winnetou, kone a nádherná príroda. V mojom detstve ma sprevádzali skutoční hrdinovia. Dnešné deti majú za hrdinov tých, ktorí majú viac „lajkov“ na Facebooku alebo na Instagrame, a preto som nesmierne rád, že vznikla takáto iniciatíva, ktorá predstavuje skutočných hrdinov“, zdôraznil krstný otec Allan Mikušek. Hoci sa kalendár bežne nepredáva, dostane sa až k trom tisícak ľuď. Kalendáre si totiž objednali spoločnosti a firmy, ktoré majú na jeho stránkach logo. „Charitatívny kalendár je projekt, vďaka ktorému sa nám darí už šiesty rok financovať tanečno-pohybovú te-

rapiu pre 100 odkázaných seniorov. Seniori dokážu pohybom eliminovať nielen stres a napätie, ale zároveň si posilňovať aj vlastnú sebahodnotu“, povedala prezidentka občianskeho združenia Anna Ghannamová. Do financovania kalendára sa zapojilo 12 subjektov: 1. Stavebná sporiteľňa, cestovná kancelária Hydrotour, AMS-com, NEUDO-ERFLER Office systems, CEMiX stavebné materiály, Komerční banka, Board.sk, Brainy, Jolly Joker, Marco Mirelli, Vojenské lesy, OZ NÁRUČ SENIOR a JUNIOR. Na krste sa vydražili aj posledné, a o to cennejšie originálne predmety Teodora Schnitzera na charitatívny účel ich poskytla družka ilustrátora v spolupráci s Idou Želinskou z „TOTO je galéria!“. Polovica získaných prostriedkov ide na tlač kalendára a polovica na tanečnú terapiu, ktorá bude seniorom sprevádzať monotónne dni jesene a zimy, kedy nemôžu chodiť do záhrady.

Tretí zľava Miroslav Haraszi, zástupca spoločnosti Cemix - partnera kalendára a štvrtá zľava Anna Ghannamová, riaditeľka CSS Núruč Senior & Junior

Moderátor Martin Nikodým a Ida Želinská – zástupkyňa z TOTO je galéria

Zľava: partneri kalendára Ing. Martin Manek, (konateľ, NEUDO-ERFLER OFFICE SYSTEMS s.r.o.) Ing. Miloš Blanárik, (1. stavebná sporiteľňa) Ing. Miroslav Pěčka (riaditeľ, AMS Com, spol. s.r.o.)

V popredí zástupcovia spoločnosti Vojenské lesy - nový partner kalendára

Allan Mikušek, counry spevák a krstný otec Charitatívneho kalendára na rok 2019 - Staré zlaté časy skutočných hrdinov

Popoludní sme u nás privítali hudobnú skupinu Kozovanka, ktorá nám prišla zahrať a zaspievať, aby veselými tónmi zahnali chmúry a sychravosť jesene. Pri tancovaní sa naši seniori vracajú do svojej mladosti, k prvým láskam a tancovačkám.

MESIAC OKTÓBER JE VYHLÁSENÝ ZA MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

SENIOR JE ČLOVEK V ZAVRŠUJÚCEJ ŽIVOTNEJ FÁZE SO ŠPECIFICKÝM POSTAVENÍM V SPOLOČNOSTI. AJ KEĎ UŽ NIE JE EKONOMICKY AKTÍVNY, STÁLE SA MÔŽE PODIEĽAŤ NA DIANÍ V SPOLOČNOSTI. O TO VIAC JE DÔLEŽITÉ PRECHOVÁVAŤ K STARŠÍM ÚCTU A REŠPEKT, PRETOŽE PRÁVE ONI SVOJIMI PREŽITÝMI ŽIVOTMI A SKÚSENOSŤAMI SI JU AJ ZASLÚŽIA.

„My Vás dnes víťame, hoci sme len maličkí, Vás, vy naši milí hostia, deduškovia, babičky!“ takto našich seniorov privítali deti z MŠ Ožvoldiková a MŠ Ušiaková. Elixír mladosti v podobe tých najkrajších úsmevov nám prinášajú predškôláci práve v dni, kedy nám všetci ostatní pripomínajú, že sme opäť o rok starší. Ako darček so sebou škôlkari okrem dobrej nálady priniesli aj zbierku básničiek, pesničiek, ale aj divadelné vystúpenie.

Od polovice októbra chodia naše dvojčatá Miško a Majko do jasličiek. Do najlepších jasličiek SVETIELKO. S týmito jasličkami máme dobrú spoluprácu a pani učiteľky sú skvelé. Dvojčatá zatiaľ chodia na adaptačný program a o pár dní začnú byť už riadny jasličkári. Ďakujeme za skvelú spoluprácu pani riaditeľke a aj pani učiteľkám vo SVETIELKU.

Akciu už pravidelne moderuje Richard Vrabec (prvý zľava), pri ňom pravidelná účastníčka – moderátorka TV Markíza Lenka Šóošová, Thomas Puskaier, organizátorka Anna Ghannamová, speváčka a herečka Lera Rakárová, riaditeľka PR agentúry Nora Krchňáková a Roman Volák – reprezentant SR v karate.

Katka Brychtová zvýšila sumu získaných peňazí aj svojou knižkou, ktorú dala do dražby. Na fotke ju podpisuje štedrej dražiteľke.

HERCI A SPEVÁCI OPÄŤ PREDÁVALI PERNÍKOVÉ BÁBÄTKÁ!

foto: René Milko

KATKA BRYCHTOVÁ, KARIN HAYDU, THOMAS PUSKAILER, LENKA ŠÓOŠOVÁ, LERA RAKÁROVÁ A ROMAN VOLÁK POMÁHALI HNIEZDAM ZÁCHRANY! HERCI A MODERÁTORI CHODILI POMEDZI ĽUDÍ NA HLAVNOM NÁMESTÍ A PONÚKALI NA PREDAJ MEDOVNÍKOVÉ BÁBÄTKÁ. SPEVÁK THOMAS PUSKAILER SI DOKONCA NECHAL VYDRAŽIŤ VLASTNÉ RUKAVICE, ABY NAVÝŠIL FINANČIE CHARITATÍVNEJ ZBIERKY!

Vyzbieralo sa 1 340 eur a všetky získané finančné prostriedky poputujú na projekt Hniezdo záchrany, ktoré sa budú budúci rok modernizovať. Charitatívnu akciu zorganizovala už desiatykrát predsedníčka občianskeho združenia Šanca pre nechcených Anna Ghannamová. Akciu moderoval Richard Vrabec, ktorý zvýšil sumu za predané bábkä dražbou produktov od sponzorov. Do dražby

prispela svojou knihou „Napečte si šťastie“ aj Katka Brychtová. Pre občianske združenie Šanca pre nechcených je dôležité podporovať takéto podujatia a zviditeľniť ľuďom Hniezda záchrany, pretože každý rok vyrastie nová generácia mladých žien, ktorá môže mať problém s nechceným tehotenstvom. Do dnešného dňa sa v Hniezdach záchrany podarilo nájsť a zachrániť 61 bábkä. Od vzniku Hniezd zách-

rany klesol počet nájdených mŕtvych novorodencov z priemerných 10 detí na v priemere 2.

V prípade potreby môžu ženy s problémom nechceného tehotenstva volať na telefonickú linku Hniezda záchrany na číslo: 0905 888 234. Mapu 20-tich Hniezd záchrany môžete nájsť na: www.sancaoz.sk alebo nám môžete napísať na: hniezdozachrany@hniezdozachrany.sk

Najviac perníkových bábkä predala herečka Karin Haydu.

Thomas Puskaier zas vydražil vlastné rukavice. Každá zo slečien na fotke, si vydražila jednu.

Okrem spevákov a hercov sa už druhý rok zúčastňuje na predaji perníkových bábkä aj Nora Krchňáková, ktorá zabezpečuje vo verejnosti povedomie o tejto akcii.

ČO ROBIŤ,

PORADŇA
(2. pokračovanie)

AK MOJI RODIČIA ZRAZU MENEJ VLÁDZU A NEDOKÁŽU SA O SEBA POSTARAŤ?

PO DLHŠEJ CHOROBE, NAJMÄ VO VYŠŠOM VEKU, SA MÔŽE STAŤ, ŽE SENIOR UŽ NENADOBUDNE PÔVODNÚ SEBESTAČNOSŤ, A BUDE POTREBOVAŤ POMOC INEJ OSOBY AJ PRI ZÁKLADNÝCH ÚKONCH SEBAOBSLUHY ČI POMOC V DOMÁCNOSTI. VTEDY JE MOŽNÉ SI OBJEDNAŤ SOCIÁLNE SLUŽBY.

II. Sociálne služby

Sociálne služby sú v kompetencii územnej samosprávy, a to buď obce alebo vyššieho územného celku (župy).

A. Sociálne služby v pôsobnosti obce

K sociálnym službám v pôsobnosti obce patrí:

- opatrovateľská služba
 - denný stacionár
 - odľahčovacia služba
 - zariadenie opatrovateľskej služby
 - zariadenie pre seniorov
- Sociálne služby zabezpečuje obec

podľa miesta trvalého pobytu seniora na základe rozhodnutia o odkázanosti a žiadosti o poskytnutie tejto služby. Poskytujú ju verejní aj neverejní poskytovatelia. Táto služba sa u verejných poskytovateľov financuje z rozpočtu obce a z úhrad od prijímateľov, u neverejných poskytovateľov, ktorí nemajú zmluvu s obcou, len z úhrad od prijímateľov. Môže sa poskytovať aj bez posúdenia odkázanosti za plné nedotované ceny.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je sociálna služba, ktorá sa poskytuje doma

u seniora alebo v inom jemu prirodzenom sociálnom prostredí v prípade, že ešte môže zostať v domácom prostredí, ale už vyžaduje pomoc a/alebo dohľad. K pomoci pri sebaobslužných výkonoch patrí **hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela** – ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov) alebo o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov, stravovanie a dodržiavanie pitného režimu (porciovanie stravy, prinesenie

stravy a nápoja na dosah klienta, kúrenie a pomoc pri pití), pomoc pri vyprázdňovaní – sprievod na toaletu, pomoc pri vyzliekaní, obliekaní, účelná očista po toalete, sprievod z toalety, podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše), ochrana osobnej a postelnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky), obliekanie, vyzliekanie – výber oblečenia, rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb, obúvanie, vyzúvanie, pomoc pri mobilite – sprievod pri chôdzi po rovine, po schodoch, pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko, polohovanie, pomoc pri manipulácii s predmetmi – napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov, obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

Ďalej sa poskytuje **pomoc pri starostlivosti o domácnosť** – nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru, príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla, donáška jedla do domu, umytie riadu, bežné upratovanie v domácnosti, obsluha bežných domácich spotrebičov, starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie), starostlivosť o lôžko, vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby, donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie a ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb). V rámci opatrovateľskej služby možno poskytovať aj **pomoc pri základných sociálnych aktivitách**, ktoré zahŕňajú napríklad sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavenie úradných záležitostí a podobne.

Seniori však môžu potrebovať najmä **dohľad pri úkonoch sebaobsluhy**, pri úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť alebo pri vykonávaní základných sociálnych aktivít, a to buď v určenom čase, alebo nepretržite. Opatrovateľská služba zabezpečuje dohľad v určenom čase, nepretržitý dohľad sa zabezpečuje kombináciou opatrovateľskej služby, príbuzných alebo iných osôb, alebo umiestnením osoby v sociálnom zariadení.

Ak seniori, ktorí sú odkázaní na opatrovateľskú službu, potrebujú aj odborné ošetrovanie či rehabilitáciu doma, obrátia sa na ADOS, ktorá im tieto zdravotné služby poskytne. V tom prípade bude

Najčastejšie otázky

Ako sa posudzuje odkázanosť na pomoc inej osoby?

V rámci posudzovania odkázanosti na pomoc inej osoby sa zisťuje, ako je osoba schopná sa stravovať a dodržiavať pitný režim, či potrebuje pomoc pri vyprázdňovaní a osobnej hygiene, kúpeľ, obliekanie, vyzliekanie, pri sedení alebo stáť, či iných zmenách polohy, posudzuje sa pohyb po schodoch, pohyb po rovine, orientácia v prostredí, dodržiavanie liečebného režimu alebo potreba dohľadu. Tieto činnosti sa bodujú a podľa dosiahnutých bodov sa určí rozsah odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a senior je zaradený do niektorého zo šiestich stupňov odkázanosti. Tento proces trvá približne 30 až 60 dní. Spravidla čím je vyšší stupeň odkázanosti, tým je nárok na sociálnu službu vyšší,

a tým je vyšší aj príspevok z MPSVR SR, ktorý dostáva na odkázaného seniora poskytovateľ, ktorého si občan vybral.

Je možné získať sociálnu službu aj bez posúdenia odkázanosti?

Áno, najmä u neverejných poskytovateľov, ako sú rôzne neziskové organizácie, Slovenský Červený kríž, Katolícka charita či Evanjelická diakonia alebo iné súkromné služby. Tie môžu poskytovať sociálnu službu aj bez posudzovania odkázanosti, ale za plné nedotované ceny (cena pre „samoplatcu“). Oceňujú to najmä seniori a ich príbuzní, ktorí sa náhle zo dňa na deň dostanú do situácie, že potrebujú sociálnu službu a nemajú mesiac či dva na posudzovanie a získavanie rozhodnutia o odkázanosti.

Vážení čitatelia, ak sme niektoré otázky, ktoré Vás trápia nezodpovedali, posielajte ich na e-mail: podpredsednicka@apssvsr.sk postupne budeme na Vaše otázky v tejto rubrike odpovedať.

okrem opatrovateľky chodiť k seniorovi aj sestra alebo fyzioterapeut.

Denný stacionár

Seniori majú možnosť chodiť do denného stacionára, ak už nie je bezpečné, aby zostávali sami v domácom prostredí, a potrebujú celodenný dohľad a pomoc. V stacionári sa poskytuje sociálna služba odkázanej osobe počas dňa. Seniorom pomáhajú so sebaobslužnými výkonmi, poskytujú sa im stravovanie, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo a v prípade záujmu aj pracovná terapia alebo záujmová činnosť.

Odľahčovacia služba

Poskytuje sa pre osoby (opatrovateľov), ktoré sa starajú o osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Môže sa vykonávať doma, v dennom stacionári alebo umiestnením opatrovanej osoby v ŤZP na určitý čas v sociálnom zariadení, spravidla najviac na 30 dní v roku.

Zariadenie opatrovateľskej služby

Ak stav seniora vyžaduje 24-hodinový dohľad a pomoc, a nestačí mu

poskytovanie opatrovateľskej služby, umiestňuje sa na určitý čas v zariadení opatrovateľskej služby (ZOS). Tu sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, pomoc pri sebaobslužných výkonoch, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia. Podľa možnosti zariadenia aj ošetrovateľská starostlivosť sestrou.

Zariadenie pre seniorov

Zariadenie pre seniorov je určené na týždenný alebo celoročný pobyt a poskytuje sa osobám po dovŕšení dôchodkového veku, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby (minimálne stupeň IV) alebo majú iné vážne dôvody na umiestnenie. V zariadení pre seniorov sa poskytujú ubytovanie, stravovanie, pomoc pri sebaobslužných výkonoch, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia. Podľa možnosti zariadenia aj ošetrovateľská starostlivosť sestrou. Zabezpečuje sa aj záujmová činnosť.

doc. MUDr. Božena Bušová CSc. MPH

STANOVISKO APSS V SR K SPRÁVE NKÚ KTORÝ VYZÝVA ŠTÁT, ABY SA NEVYHÝBAL ZODPOVEDNOSTI ZA SOCIÁLNE SLUŽBY

NA ZLÚ SITUÁCIU V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH UPOZORŇUJE ASOCIÁCIA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V SR (APSS V SR) MINISTERSTVO A VEREJNOSŤ DLHODOBO. NA JAR 2018 SME O NEJ PODROBNE INFORMOVALI AJ PREMIÉRA SR. HLAVNÝM PROBLÉMOM JE DLHODOBÉ PODFINANCOVANIE CELEJ SFÉRY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB. NESTAČÍ LEN POVEDAŤ, ŽE REZORT DÁVA KAŽDÝ ROK NA SOCIÁLNE SLUŽBY VIAC. JE TO STÁLE MÁLO KU SKUTOČNEJ POTREBE. ZAOSTÁVAME NIELEN ZA VYSPELOU EURÓPOU, ALE AJ ZA ČESKOU REPUBLIKOU.

V roku 2018 sa situácia ešte viac zhoršila: Vládna koalícia schválila príplatky za soboty, nedele a sviatky, ale poskytovatelia sociálnych služieb na to nemali peniaze. Vzorec v zákone spôsobuje, že o čo im v tomto roku dalo viac peňazí ministerstvo zo štátu, o to im kraje museli ubrať. A tak niektorí aj existujúci neverejní poskytovatelia museli ukončiť činnosť a mnohým hrozí úpadok začiatkom roka 2019, lebo iba niektoré kraje (Prešov, Košice, Banská Bystrica a Trnava) dali neverejným poskytovateľom mimoriadne dotácie, ktoré vláda dať odmietla. Z obcí si splnilo svoju povinnosť voči odkázaným u neverejných poskytovateľov len 19 % a až 81 % obcí nedalo poskytovateľom nič. Podľa zákona, za to však obciam nehrozí žiadna sankcia. Ako veľký problém vnímame aplikáciu vyhlášky MZ SR 259/2008, ktorej účinnosť je od 1. 10. 2018. Jej zavedením sa do značnej miery v ZSS znižujú doterajšie kapacity. Demografický vývoj hovorí o pribúdaní odkázaných ľudí. V spojení so znižovaním kapacít kvôli vyhláške 259/2008 a pomerne malým budovaním nových kapacít to vnímame ako časovanú bombu v najbližších rokoch. Služby krízovej intervencie sú ďalší veľký problém, pretože žiadne zariadenie krízovej intervencie na Slovensku nespĺňa dnes podmienky vyhlášky 259/2008 a nové kapacity sa nikto stavať nechystá. Bez zmeny vyhlášky to bude neriešiteľný problém a mnohí ľudia bez domova sa z jedného dňa na druhý môžu ocitnúť na ulici, ak niektorý orgán štátnej správy bude dôsledne vyžadovať naplnenie tejto vyhlášky, ako to začal robiť Košický samosprávny kraj.

Pri takomto laxnom zákone o sociálnych službách (Zákon 448/2008 o sociálnych službách), pri takomto zlom vzorci, pri takejto ignorácii časti obcí a miest voči povinnosti prispievať finančne na svojho odkázaného občana, nebude mať nikto chuť zakladať nové sociálne zariadenia. Zriadenie nového lôžka dlhodobej starostlivosti dnes v SR stojí od 35 – 45 000 €. Samospráva na to zdroje nemá. A neverejní poskytovatelia budú mať čo robiť, aby udržali pri živote existujúce zariadenia. A kvalita? Bez peňazí sa robiť nedá. Na kvalitný personál potrebujete peniaze. V Bratislave nezoženiete opatrovateľku ani za 700 € netto. A ľudia na východnom a strednom Slovensku to za minimálnu mzdu tiež postupne odmietajú. Poskytovatelia, a to rovnako aj verejní aj neverejní, dnes nemajú na podstatu. Snažíme sa zavádzať Štandardy kvality sociálnych služieb. Ale ten základný štandard, je počet personálu na počet klientov. Ak nemáme dostatok kvalifikovaného personálu, ako to máme urobiť? V nedostatku zdrojov na kvalitu sme na jednej lodi: aj verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb. Samospráva aj poskytovatelia sa preto musia spojiť a nie spolu bojovať a musíme od politických reprezentácií žiadať radikálne viac zdrojov do sociálnych služieb. Musíme žiadať nový Fond odkázanosti, do ktorého by mali prísť aj nové zdroje do sociálnych služieb, aby sa ako-tak pokryli potreby aspoň všetkých súčasných existujúcich zariadení.

Predsedníctvo APSS v SR

KONFERENCIA JESEŇ ŽIVOTA

V novembri 2018 usporiadala nezisková organizácia Harmónia života s podporou Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR a Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek prvý ročník konferencie, s názvom JESEŇ ŽIVOTA – STARAJME SA MODERNE A EFEKTÍVNE.

Témou konferencie bolo prispieť k zvýšeniu informovanosti o poskyto-

vaní sociálnych služieb. O tom, že je nutné prepájať multidisciplinárny tím sociálnych, zdravotných, terapeutických a opatrovateľských pracovníkov v starostlivosti o seniora. Konferencia mala za cieľ zachytiť a deklarovať progresívne trendy rozvoja sociálnych služieb, sprostredkovať informácie a výmenu skúseností v oblasti inovácií v sociálnych službách a predstaviť nové trendy liečby pri Alzheimerovom ochorení

spolu s požiadavkami na komplexnú starostlivosť, ktorá umožňuje žiť seniorom dôstojný a plnohodnotný život. Konferencie sa zúčastnilo vyše 100 zdravotných sestier, opatrovateľiek a sociálnych pracovníkov. Konferenciu slávnostne otvorili riaditeľ neziskovej organizácie Harmónia života, pán Ing. Martin Hantabál, spolu s predsedníčkou Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR, Mgr. Annou Ghannamovou.

Asociácia poskytovateľov
sociálnych služieb v SR

príloha

Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR

december/2018

ĽUDSKÉ PRÁVA V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

TAKÉ SAMOZREJMÉ A PREDSA NÁROČNÉ? KVETOSLAVA REPKOVÁ

ZAKLIATY VZOREC V ZÁKONE

PREČO HO TREBA ZMENIŤ? CYRIL KORPESIO

ZÁUJEM O SOCIÁLNU PRÁCU UPADÁ EVA GANTNEROVÁ

KONCOM ROKA ZVEREJNIL NAJVVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD (NKÚ) AŽ ŠOKUJÚCO KRITICKÚ SPRÁVU PO VEĽKEJ KONTROLE SOCIÁLNYCH ZARIADENÍ DLHODOBEJ STAROSTLIVOSTI PRE SENIOROV. KONŠTATUJE V NEJ, ŽE NA SLOVENKU NIE JE PRE SENIOROV ZABEZPEČENÁ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, LEBO KAPACITA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB JE ALARMUJÚCO NEDOSTATOČNÁ.

Podľa správy majú aj existujúce zariadenia akútny nedostatok financií, ale aj personálu. Zodpovedná za tento stav je podľa NKÚ samospráva, ale aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, voči ktorému je NKÚ prekvapivo kritické: „Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za jednu z kľúčových verejných politík. Zodpovedné ministerstvá musia prijímať také strategické opatrenia, ktoré prispievajú k zvýšeniu kapacít zariadení sociálnych služieb pre seniorov a zároveň povedú k lepšiemu finančnému ohodnoteniu práce opatrovateľov.“

Záver tejto správy vníma Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb s istým „zadosťučinením“, aj keď ju vôbec netešia. Vedenie asociácie totiž na zlú situáciu v sociálnych službách upozorňuje kompetentné ministerstvá a verejnosť už dlhodobo. Na jar 2018 sme o nej podrobne informovali aj premiéra SR, ale ani rokovania s ním zatiaľ žiaden priaznivý výsledok nepriniesli. Pozrime sa však podrobnejšie na túto prelomovú správu NKÚ, ktorá je výsledkom dosť podrobnej sondy do

ČO ODHALILA SPRÁVA NKÚ?

SOCIÁLNE SLUŽBY NEMAJÚ DOSTATOK FINANCIÍ A PERSONÁLU

reality poskytovania sociálnych služieb pre seniorov na Slovensku. Klobúk dole pre 49 kontrolórov zo 7-mych expozitúr NKÚ, ktorí skontrolovali 42 poskytovateľov sociálnych služieb (29 verejných a 13 neverejných). Účelom kontroly bolo posúdiť a vyhodnotiť verejnú politiku v oblasti poskytovania sociálnych služieb pre seniorov

pobytovou formou v nadväznosti na platný zákon 448/2008 o sociálnych službách a dokument Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, ktoré zaväzovali vládu zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunit a s presadením princípu integrovanej dlhodobej zdravotnícko-sociálnej

starostlivosti. Cieľom kontroly bolo – ako sa píše v samotnej správe NKÚ: „...preveriť dostupnosť služieb, preveriť a posúdiť účinnosť poskytovania sociálnych služieb z pozície samosprávy, ktorá je nositeľkou sociálnej politiky.“ Rozmeňme si zistenia na drobné a porovnajme to s tvrdeniami a požiadavkami APSS v SR, ktoré prezentujeme už takmer 9 rokov.

Komunitné plány

Zákon č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách v § 83 ukladá povinnosť obciam plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania a kraje zas majú vypracovať Koncepciu rozvoja sociálnych služieb. Oba dokumenty majú byť vypracované na základe Národných priorít rozvoja sociálnych služieb a potrieb fyzických osôb, zohľadňujúc miestne špecifiká. Majú obsahovať „personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie“, analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby a analýzu demografických údajov, ako aj určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb a časový plán realizácie.

Pri poslednej novele zákona 448/2008 o sociálnych službách MPSVR SR tiež určilo, že neverejný poskytovateľ sociálnych služieb musí mať písomné potvrdenie od obce či kraja (podľa druhu služby), že jeho činnosť je v súlade s Komunitným plánom obce alebo s Koncepciou rozvoja sociálnych služieb kraja. Ak také potvrdenie nepredloží k žiadosti o príspevok na odkázaných občanov, o ktorých sa stará, tak títo občania príspevok z MPSVR SR nedostanú. Tento príspevok je však jedinou zákonnou finančnou istotou pre občana s potvrdenou „odkázanosťou“. Keďže APSS v SR mala zmapovanú situáciu v obciach a mestách a vedela, že mnohé obce tieto dokumenty spracované nemajú, žiadala od rezortu túto podmienku z novely vypustiť alebo do nej dať aspoň nápravné opatrenie.

Zahrnuli sme to aj do požiadaviek Platformy za spravodlivé financovanie sociálnych služieb v liste premiérovi SR dňa 21. 9. 2018. Požiadavka bola odignorovaná. Správa NKÚ však potvrdila obavy asociácie a poskytovateľov: Pri kontrole zistili, že len 3 kraje z ôsmych vychádzali v koncepcii rozvoja sociálnych služieb z aktuálnych Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020. Iba 3 kraje z ôsmych vychádzali v dokumente z komunitných plánov obcí (B. Bystrica z 3,88 % obcí kraja, Prešov z 9,46 % obcí kraja a Trenčiansky kraj z komunitných plánov 5-tich miest v kraji). Tri kraje neurčili v koncepcii personálne, finančné a organizačné podmienky. Mnohé nemali v koncepcii zahrnuté hodnotenie. Podľa novely zákona 448/2008 o sociálnych službách, platnej od 1.1. 2018, obce boli povinné komunitné plány zosúladiť s novelou do 30. júna 2018. Kontrola NKÚ končila koncom júla 2018, ale iba 20 % obcí z celkového počtu obcí malo vypracovaný komunitný plán. NKÚ tiež konštatuje, že je veľké „riziko“, že tieto strategické dokumenty sú iba „formálne“ a len pár z nich reflektuje potrebu reality. Správa NKÚ teda potvrdila riziko, na ktoré asociácia upozorňovala už pri tvorbe novely. A teda, reálne hrozí, že z dôvodu nečinnosti samosprávy môže byť takto odkázaný občan vylúčený z finančnej podpory štátu, pričom ani občan a ani poskytovateľ nemá zákonnú páku zmeniť to. Zdlhavé súdne riešenie, ktoré jediné je možné, nie je žiadnym riešením akútneho stavu odkázaného občana, ktorý sa ocitol v núdzovej situácii a potrebuje ju riešiť hneď. Preto opakujeme, že táto podmienka v zákone ohrozuje ústavné právo občana na pomoc v núdzi.

Dostupnosť služieb

Správa NKÚ konštatuje, že „kapacita zariadení pre seniorov na Slovensku je alarmujúco nedostatočná. Dostupnosť sociálnych služieb pre seniorov sa v súčasnosti stáva čoraz naliehavejšou výzvou najmä v súvislosti s demografickým vývojom populácie... Vo všetkých krajoch prevládal dopyt nad ponukou.“ Ale pritom, v pár krajoch, kde boli vo verejných zariadeniach na 100 % naplnení a v poradovníku mali stovky čakateľov, si nezazmluvnili službu pre odkázaných občanov v zozname čakateľov u neverejného

poskytovateľa, ktorý mal voľné miesta! Dôvod? Vraj nedostatok finančných zdrojov na finančné plnenie. Je toto v demokratickej krajine prijateľný dôvod na diskrimináciu niektorých odkázaných, na ktorých z financií kraja „nevyšlo“?

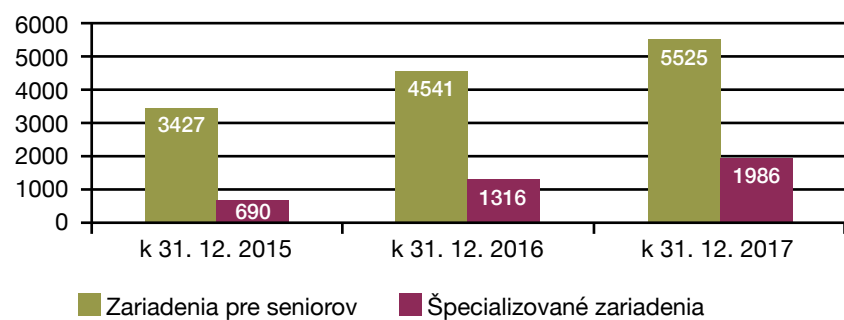
Počet žiadateľov o službu v Zariadení pre seniorov (ZPS) vzrástol podľa NKÚ v roku 2017 oproti roku 2015 o 61,2 % a počet žiadateľov o špecializované zariadenie (SZ), kde sú najťažšie aj psychiatrické diagnózy, vzrástol až o 187 %.

Čo je alarmujúce, je fakt, že vládnuca politická reprezentácia ide úplne opačne, než rast demografie. Správa NKÚ poskytuje dôkaz, keď tvrdí, že počet žiadateľov rastie každým rokom, ale nárast nových miest je z roka na rok, naopak, nižší. Napríklad v ZPS u verejných poskytovateľov vznikalo stále menej a menej miest: v roku 2015 – 5,3 %; 2014 o 3,6 % a 2017 o 1,6 % menej. Od roku 2015 do 2017 vzniklo 953 nových miest, ale z toho 914 vytvorili neverejný poskytovateľ, nie samospráva! Tí poskytovatelia, ktorí dostávajú na odkázaného občana len tretinu z verejných zdrojov a preto 2/3 musí platiť občan a jeho príbuzní. Pričom u verejných sociálnych zariadení, ktoré zriadil kraj či obec je to práve naopak: občan zaplatí tretinu nákladov a dve tretiny financií na službu ide z verejných zdrojov. Podľa správy NKÚ to potvrdzuje najmä analýza v špecializovaných zariadeniach: V kontrolovaných verejných zariadeniach „69 - 73 % nákladov bolo krytých z rozpočtu kraja a platby klienta tvorili 25 - 29 %“. Problémom je aj dĺžka čakania na umiestnenie v zariadení. Na umiestnenie čaká v súčasnosti až 7 500 seniorov. Čakacia doba sa niekde ráta na mesiace, niekde aj na roky. Podľa NKÚ iba v 3 krajoch boli žiadatelia vybavení do 30 dní. U 55 % verejných poskytovateľov to trvalo nad 60 dní. Pritom u neverejných poskytovateľov v ZPS bolo viac ako 75 % osôb prijatých do 30 dní od podania žiadosti a v SZ 90 % odkázaných bolo prijatých do 30 dní od podania žiadosti.

Peniaze a kvalita

NKÚ sa zameralo aj na to či je u poskytovateľov sociálnych služieb vykonáva-

Prehľad o počte žiadateľov o uzatvorenie zmluvy na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre seniorov a v špecializovaných zariadeniach

Zdroj: spracované NKÚ SR z údajov zverejnených ministerstvom - V(MPSVR SR) 10-01

ná určitá kontrola. Konštatuje, že kontrola nie je dostatočná. Ani zo strany krajov a obcí ani zo strany dohľadu, ktorý má robiť MPSVR SR. Jedine Regionálny úrad verejného zdravotníctva hodnotila správa NKÚ kladne vzhľadom na kvantitu kontrol poskytovateľov sociálnych služieb. NKÚ sa zamerával na kontrolu plnenia Štandardov kvality sociálnych služieb, najmä na plnenie normatívu personálu na počet klientov. Správa konštatuje, že z kontrolovaných subjektov k 31.12. 2017 zhruba 30 % z verejných poskytovateľov a 43 % z neverejných poskytovateľov nesplnili počty zákonom predpísaných personálnych limitov. Dôvodom je podľa NKÚ slabé finančné ohodnotenie personálu a vysoký priemerný vek opatrovateľského personálu (v priemere 60 rokov). APSS v SR k tomu dodáva – aj celkový nedostatok záujemcov o túto prácu na slovenskom trhu. Pri verejných poskytovateľoch bol zas väčší problém s dodržiavaním podmienok prispôbenia budov pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, čo nespĺňalo 30 % verejných poskytovateľov. A ustanovenie vyhlášky MZ SR o požiadavkách na minimálnu plochu výmery izby v m² na ubytovaného, nesplnilo viac ako 20 % verejných poskytovateľov. NKÚ však jedným dychom dodáva, že kvalita nemôže byť zabezpečovaná bez dostatku peňazí. A tie chýbajú vo verejných aj v neverejných zariadeniach sociálnych služieb. NKÚ udáva aj konkrétny príklad: „...aby jedno z kontrolovaných verejných zariadení dodržalo vyhlášku MZ SR o požiadavkách na minimálnu plochu výmery na ubytovaného, muselo by znížiť kapacitu zariadenia o 45 %, čím by jeho príjem

klesol o 273 00 € na rok.“ Z celkového počtu kontrolovaných verejných zariadení by podľa NKÚ 14 potrebovalo 9 miliónov Eur, aby tieto podmienky spĺňali. Ale samospráva im tie peniaze nedáva. Buď ich nemá, alebo má iné priority. Jeden neverejný poskytovateľ zas napríklad potreboval na splnenie podmienok dotáciu len 116 300 €. Požiadal o dotáciu MPSVR SR. Nedostal ju.

Ceníme si, ako zástupcovia odbornej praxe, že pracovníci NKÚ pomenovali pravdivo stav vecí, keď do správy otvorene napísali: „Dostatočné zdroje na financovanie sociálnych služieb sú základným predpokladom pre zabezpečenie požiadaviek priestorového usporiadania, funkčného členenia prevádzky na poskytovanie sociálnych služieb v stanovenom rozsahu. Zároveň súvisí však aj s jedným zo základných predpokladov pre zabezpečenie primeranej úrovne a kvality poskytovaných sociálnych služieb.“

Pýtame sa ale rovnako otvorene: Aká je znalosť rezortu o stave sociálnych služieb, keď NKÚ za pár mesiacov odhalil a potvrdil to, čo rezort neakceptuje v námietkach odbornej praxe už 8 rokov? Keď umožní dať do zákona prísne kritériá a pritom vie, že ani verejný a ani neverejný poskytovateľ nemajú na ich splnenie dostatok zdrojov? A ani keď samotné ministerstvo môže pomôcť, tak nepomôže? Rezort síce dáva z roka na rok viac peňazí na zabezpečenie sociálnych služieb,

a áno, desať rokov tu finančne suploval aj finančnú povinnosť obcí a minulý rok k tomu pribral na svoje plecia aj finančnú povinnosť krajov na odkázanosť. Ale to nestačí. Je to stále málo k nárastu odkázaných ľudí a k zvyšovaniu kritérií kvality. Do rezortu treba nové zdroje a je nutný radikálny krok. Premiér SR to pochopil hneď po prvom stretnutí, čo si vypočul argumenty odbornej praxe a navrhol zriadiť FOND ODKÁZNOSTI, kde by obce dávali pravidelný príspevok pre odkázaných občanov umiestnených u neverejných poskytovateľov, čím by sa vyriešila aj neochota obcí plniť si svoju finančnú povinnosť voči svojim odkázaným občanom u neverejných poskytovateľov. Faktom však je, že do takéhoto fondu by bolo nutné dať aj úplne nové zdroje – zdroje z ďalšieho odvodu v odkázanosti. Pritom by nebolo nutné zvyšovať odvodové zaťaženie obyvateľstva. Stačilo by zobrať 1 % z fondu nezamestnanosti a 1 % z fondu nemocenského, ktoré sú dnes prebytkové. Iste, to by však štát nesmel byť pokrytec a nepoužívať tento prebytok na výplatu dôchodkov, keďže peniaze v dôchodkovom fonde sú nedostatočné. Nemcom takýto krok z večera do rána vyriešil problém financovania dlhodobej odkázanosti a dnes nemajú problém postarať sa o každého odkázaného. Škoda, že si zo zahraničia neberieme tie dobré príklady. Bude to veľká výzva pre novú vládu, ktorá vzíde po parlamentných voľbách 2020. A veľký otáznik či túto výzvu vôbec pochopia politické strany, ktoré sa o priazeň voličov začnú uchádzať postupne už tento rok. A či teda zo systémovej zmeny finančného zabezpečenia dlhodobej starostlivosti urobia predvolebnú tému. Mali by. Lebo ak sa táto krajina ani kapacitne, ani kvalitatívne nestíha postarať o súčasný počet odkázaných, čo správa NKÚ preukázala, čo bude v roku 2030, keď počet seniorov nad 85 rokov vzrastie o 60 %?

Spracovala Anna Ghannamová, predsedníčka APSS v SR

Citácie zdroj:
- Zákon 448/ 2008 o sociálnych službách v znení neskorších predpisov
- Záverečná správa NKÚ, sociálne služby pre seniorov 2018
<https://www.nku.gov.sk/documents/10157/265201/96458--110.pdf>
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/narodne-priority-rozvoja-socialnych-sluzieb.html>

Cygnus bez cenzury alebo skúsenosť za ~~tisícovku~~ K NEZAPLATENIE

Komunikácia je dôležitá - v rodine, kolektíve, aj v pracovných vzťahoch.

Iba tak sa môžeme cítiť dobre a zlepšovať sa tam, kde treba.

My v IReSofte sme medzi sebou boli vždy otvorení, čo je aj podstata našej firemnej kultúry. Pred štyrmi rokmi sme sa rozhodli otvoriť ešte viac, a to aj pre verejnosť a začali sme vydávať IReBook. Je to taká naša ročenka, kde je hromada fotiek a spomienok a okrem iného aj príbehy našich zamestnancov. Veľa ľudí vo svojom príbehu za najsilnejší zážitok roka považuje dobrý pocit zo spätnej väzby od zákazníkov, teda od vás. Keď cítia, že to, čo robia, má zmysel, že pomáhajú tam, kde treba.

Motivujete nás!

Prečítajte si napríklad príbeh Honzu Šrámka, konzultanta, ktorého možno poznáte osobne. Takto pekne a zapálene napísal o svojej práci, a to hlavne vďaka vám!

Jan Šrámko
konzultant

CÍTITE TO ODHODLANIE, NADŠENIE A ZODPOVEDNOSŤ? SVOJÍM NÁZOROM NAOZAJ MÔŽETE OVPLYVNÍŤ MNOHO.

„Tento rok uběhl jako voda, protože jsem byl pasován do role odborného konzultanta na modul Zaměstnanci, kde jsem měl možnost dělat odborné školení na toto téma. Jednou takhle sedím, koukám na certifikát, který budu předávat účastníkům školení a vidím, že tam je mé jméno: Jan Šrámko - odborný konzultant společnosti IReSoft. Páni, to je pocit. Stalo se tak hlavně díky našim zákazníkům, kteří se mnou na instalacích a servisních návštěvách komunikují, ale také díky mým kolegům, kteří mě v tomto směru podporují a já na oplátku mohu tyto informace předávat dále. Zároveň je to ale neuvěřitelný závazek - musím zůstat pořád ve střehu a věnovat se danému tématu.

Dále jsme se pustili do vývoje mých oblíbených zaměstnanců a tak jsem rád, že jsem mohl být součástí vývoje tohoto velkého modulu. Reagovali jsme na požadavky našich zákazníků, což je značný posun pro naši společnost – tuto činnost děláme především pro ně. Mým záměrem bylo, aby se uplatnili některé změny v této části programu. Myslím si, že se nám to podařilo. První spokojené vlašťovky od zákazníku přilétají. Je to neskutečně dobrý pocit, který nabíjí energii a motivuje nás k dalšímu vylepšování programu, žene nás to dopředu. Vidíte, že lidem usnadňujete práci, program vypadá hezky, moderně. Zákazníci mají radost při práci s tímto programem, protože když vidí

s čím pracovali do teď a co nyní dostanou za mocný nástroj, pomocníka, tak jsou spokojeni. I když se nezavděčíte všem, protože se nedá do programu přidat úplně všechno, tak jsem moc rád, že jsem si mohl zažít jaké to je přemýšlet, jak to celé uchopit, aby to dávalo smysl. Dělat ústupky, které nedělám rád, ale bylo to potřebné - hledání kompromisu atd. Již se těším, až budeme ve velkém zákazníky převádět do nového kabátu. Bude to náročné, ale věřím, že spokojenost zákazníků tohle několikanásobně překoná. A to už se bude psát další rok a tím pádem mám přípravu na další téma. Tak příště ahoj :)“

Zaujímáte nás!

Z každej vašej spätnej väzby máme radosť, ceníme si ju a zdieľame medzi sebou, pretože zdieľaná radosť je dvojnásobná radosť ☺. Z každej si niečo odnesieme - či už dobrý pocit alebo smer, ktorým možno ísť, aby ste boli ešte spokojnejší. Vďaka!

Toto nám napríklad napísal Pavel Jór, riaditeľ ÚSS Milíčeves. Je to zo života, od srdca, pravdivo, tak ako sa všetko udialo.

PAVEL JÓR
riaditeľ ÚSS Milíčeves

„...Musím říci, že před instalací nového programu jsme měli velké obavy, zda toto vše zvládneme, ale zpětně říkám, že naše obavy byly zcela zbytečné. Poděkování patří zejména naší zaměstnancům, kteří se s programem naučili i za jejich trpělivost. Samozřejmě děkuji i za trpělivost konzultantů IReSoftu. Instalace proběhly v klidu a zaměstnanci se průběžně doptávali při každé další návštěvě na oblasti, se kterými se nevěděli rady. Pokud bych měl uvést nějakou historku na odlehčení, tak asi tu s kávou. Při instalaci modulu zaměstnanci byli přítomní dva konzultanti. Jednomu z nich se omylem podařilo rozlít kávu na stůl, což se stane každému. Ovšem v zápětí se to samé podařilo také druhému. Musím říci, že jsme se tomu všichni zasmáli a pomohlo nám to všem odlehčit situaci a já se ubezpečil v tom, že i Iresoftáci jsou jen lidé ☺.“

NAPÍŠTE AJ VY SVOJ PŘÍBEH!

O ČOM PISAŤ?

O čomkoľvek, čo vám napadne v súvislosti s informačným systémom Cygnus. Tu je zopár otázok na inšpiráciu, ktoré by vás mohli „nakopnúť“ k tvorbe:

ČO SI VYBAVÍTE, KEĎ SA POVIE CYGNUS?

S ČÍM VÁM CYGNUS POMÁHA?

ČO BY PRE VÁS ZNAMENALO, KEBY CYGNUS ZRAZU
PRESTAL EXISTOVAŤ?

Témou nemusí byť iba samotný systém v počítači. Spomeňte si pokojne aj na zážitky s našimi ľuďmi – či už telefonické, e-mailové, osobné, zo školení, z kongresov, z baru, z parketu, z vírivky...-) Nebojte sa zapojiť, nečakáme žiadne slohové cvičenie. Píšte tak, ako keby ste to niekomu rozprávali pri káve či pri víne. **A posledný krok: ako na to? Formulár na odoslanie príbehu a podrobné informácie o súťaži nájdete tu: www.cygnusakademie.cz**

Čo za to dostanete?

- ✓ Skvelý pocit, že ste niekomu urobili radosť. Ak si spomeniete aj na konkrétne mená, bude radosť znásobená.
- ✓ 50 vybraných dostane poukážku na nákup v Tesco v hodnote až 1 000 Kč.
- ✓ Všetci, ktorí sa zapoja a splnia podmienky a nebudú vylosovaní, dostanú dobrú kávu.

www.cygnusakademie.cz

SERIÁL

TRANSFORMUJEME A SKVALITŇUJEME SOCIÁLNE SLUŽBY

2. časť

Na čo poukazuje skúsenosť?

Mám opakovanú skúsenosť, že poskytovatelia sociálnych služieb majú z celého systému kvality často najväčší rešpekt, ba až strach, práve z tých štandardov kvality, ktoré sa týkajú dodržiavania základných ľudských práv a slobôd prijímateľov a prijímateľiek sociálnych služieb. „Na tom nás môže hodnotiteľ kedykoľvek natrieť ...“, uviedla jedna expertka zapojená do činnosti pracovnej skupiny zameranej na otázky kvality sociálnych služieb, a spresnila, prečo si to myslí: „Poskytovatelia sa cítia v záväzkoch týkajúcich sa dodržiavania základných ľudských práv a slobôd v sociálnych službách veľmi zraniteľní, nakoľko si uvedomujú náročnosť samotnej agendy a to, že na tú istú ľudsko-právnu vec nemusia byť ani v odborných kruhoch rovnaké názory a výklady“. Na apelovanie k potrebe dodržiavania ľudských práv a slobôd v sociálnych

organizovaná a poskytovaná tak, aby bola prejavom takéhoto uznania, nie naopak, že postaví prijímateľa/prijímateľku sociálnej služby do pozície akéhosi „zvláštneho človeka“, so „zvláštnymi právami“.

Čo to znamená v praxi? Predovšetkým to, že ľudské práva a slobody prijímateľov a prijímateľiek sociálnych služieb nie sú ničím výnimočné voči právam a slobodám ostatným ľuďmi, že súvisia s vytváraním podmienok pre ich „čo najbežnejší život“, aj keď niekedy žitý mimo prostredia vlastného domova. Uvedieme niekoľko praktických príkladov, ktoré

sú autentickou ukážkou dodržiavania základných ľudských práv a slobôd prijímateľov a prijímateľiek sociálnych služieb, resp. ich porušovania, s osobitným dôrazom na sociálne služby rezidenčnej povahy. Ich autenticita spočíva v tom, že ich v predchádzajúcom období definovali samotní poskytovatelia sociálnych služieb počas vzdelávacích akcií k problematike ich kvality. Prejavom rešpektu k ľudskej dôstojnosti je to, keď pri prvom rannom kontakte zamestnanci a zamestnankyne sociálnej služby venujú osobne prijímateľovi úctivý pozdrav, s ktorým sa s ním večer pred spánkom aj lúčia; keď dospelým prijímateľom sociálnych služieb netykajú a staršie osoby neoslovujú menom v snahe vytvárať a udržiavať čo najneformálnejší kontakt a atmosféru; keď sa o prijímateľoch vyjadrujú úctivo aj v ich neprítomnosti. Súčasťou podpory ich dôstojnosti a sociálneho statusu je

ĽUDSKÉ PRÁVA V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

TAKÉ SAMOZREJMÉ A PREDSA NÁROČNÉ?

službách však môžu iní reagovať úplne inak. Počas jednej vzdelávacej akcie odznelo aj také stanovisko, že: „Je to zbytočnosť, priam urážka poskytovateľov, ktorých prirodzeným záujmom je poskytovať odkázaným ľuďom len kvalitné sociálne služby, bez toho, aby to bolo zákonne nariadené, alebo aby ich na to niekto upozorňoval“. Čo teda máme na mysli, keď hovoríme v sociálnych službách o povinnosti poskytovateľov dodržiavať základné ľudské práva a slobody prijímateľov a prijímateľiek?

Na dodržiavanie ľudských práv a slobôd v sociálnych službách všetko stojí a padá

Centrálnou ľudsko-právnu hodnotou sociálnych služieb, teda tým, o čo by sa mali ich poskytovatelia usilovať, je ochrana ľudskej dôstojnosti prijímateľov a prijímateľiek sociálnych služieb. Prejavuje sa úctou a rešpektom k človeku, uznaním, že potreby každého človeka sú rovnako dôležité. A ak niekto z rozličných dôvodov potrebuje k uspokojeniu svojich potrieb pomoc a podporu formou sociálnej služby, táto má byť

V SERIÁLI K OTÁZKAM TRANSFORMÁCIE A SKVALITŇOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB SA BUDEME OD TOHTO ČÍSLA VENOVAŤ JEDNOTLIVÝM OBLASTIAM A ŠTANDARDOM KVALITY PODĽA ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH. S OHĽADOM NA LIMITOVANÝ ROZSAH JEDNOTLIVÝCH PRÍSPEVKOM PÔJDE VŽDY LEN O PREDSTAVENIE NAJDÔLEŽITEJŠÍCH ASPEKTOV TÝKAJÚCICH SA DANEJ OBLASTI KVALITY, PRÍPADNE O UVEDENIE PRÍKLADOV, KTORÉ MÔŽU ILUSTROVAŤ AKO DOBRÚ, TAK PROBLEMATICKÚ PRAX. PRE ZÍSKANIE BLIŽŠÍCH INFORMÁCIÍ ODPORÚČAME ČITATEĽOM A ČITATEĽKÁM MATERIÁL „IMPLEMENTÁCIA PODMIENOK KVALITY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB DO PRAXE POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB – METODICKÉ VÝCHODISKÁ“, KTORÝ BOL SPRACOVANÝ V ROKU 2015 NA ZÁKLADE ŠIROKEJ ODBORNEJ DISKUSIE AKTÉROV ANGAŽOVANÝCH V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH.

aj úprava ich zovňajšku zodpovedajúca konkrétnej situácii (napr. že nejdú s prijímateľom na prehliadku k lekárovi v pyžame a papučkách s odôvodnením, že je to tak pre všetkých najjednoduchšie). Prejavom úcty a rešpektu k ľudským právam, osobitne k právu na ochranu súkromia, je to, že pred každým vstupom do osobného priestoru prijímateľa zaklopú na dvere; že osobný priestor nie je usporiadaný tak, že pripomína nemocnicu s posteľou ako centrálnym bodom tohto priestoru, obkoleseným plienkami či inými zdravotníckymi pomôckami zdôrazňujúcimi odkázanosť a patientsky status človeka v sociálnych službách; že ultimatívne ochraňujú súkromie prijímateľa pri vykonávaní hygieny a pri telesnej úprave. Na vzdelávacích aktivitách si poskytovatelia najmä rezidenčných sociálnych služieb kriticky uvedomovali, že konajú v rozpore so záväzkami dodržiavania ľudských práv a slobôd prijímateľov a prijímateľiek svojich služieb aj vtedy, keď im napr. poskytujú príliš veľa podpory a pomoci, čím potláčajú ich samostatnosť; keď sociálnu službu po-

skytujú skupinovo a príliš organizovane, režimovo, čím si zjednodušujú vlastnú prácu; keď prijímateľov a prijímateľky nepúšťajú samých von zo strachu, že sa im niečo stane. Že znevažujú sociálny status staršieho človeka, keď mu dajú vymalovávať detské omaľovánky, či keď dospelého človeka pri vydávaní vreckového poučujú, že si zo zdravotných dôvodov nemá kúpiť cigarety. Ako problematické, aj keď by sa to mohlo javiť práve naopak, sú hodnotené praktiky prijímania akýchkoľvek generálnych obmedzení, zákazov či príkazov, napr.

zákazu fajčiť, používať alkohol či iné omamné látky, či striktné určovanie návštevných hodín v rezidenčných službách. Rovnako situácia, kedy prijímateľa a prijímateľky vytvárajú materiálne hodnoty (napr. výrobky v rámci ergoterapie), ktoré sa stávajú predmetom predaja, nie sú však následne informovaní, ako boli, resp. budú získané prostriedky využité. Všetky tieto praktiky znižujú ich kontrolu nad vlastným životom a okolnosťami, ktoré ho ovplyvňujú.

Kvetoslava Repková
Inštitút pre výskum práce a rodiny

NA ZÁVER

Ako je z predchádzajúceho stručného textu zrejmé, k problematike základných ľudských práv a slobôd nemožno v sociálnych službách pristupovať ako k nejakej izolovanej oblasti v činnosti poskytovateľov sociálnych služieb viažucej sa na „nejaké konkrétne štandardy“ (najmä štandardy č. 1.1-1.3 a nadväzujúci štandard č. 2.6 prílohy č. 2 zákona o sociálnych službách) alebo na jakýkoľvek konkrétny dokument, ktorý si k tomu poskytovateľ spracoval. Vo svojej skutočnej podstate je optika ľudských práv a slobôd „rodným listom“ všetkého, čo poskytovatelia sociálnych služieb, samozrejme nielen rezidenčných, robia aj v tom najdrobnejšom aspekte svojej odbornej práce venovanej ich prijímateľom a prijímateľkám.

Ako sa vyvíjala profesia sociálneho pracovníka na Slovensku?

Definovanie sociálnej práce ako samostatnej profesie na území súčasného Slovenska a Česka siaha do obdobia prvej republiky. Po rôznych fázach rozvoja, útlmu až likvidácie zaznamenala profesia sociálna práca už ako vedný odbor svoj návrat a obnovu v deväťdesiatych rokoch minulého storočia. Prví poslucháči študijného odboru sociálna práca začali štúdium v roku 1991 na Univerzite Komenského v Bratislave. Na to, že vzdelanie je jedným zo základných kritérií pre výkon profesie sociálneho pracovníka, si „počkala“ sociálna práca až do roku 2014. Až historicky významným prijatím nového zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa upravili podmienky pre výkon

ODBORNÁ PRAX DNES EVIDUJE NA PRACOVNOM TRHU NEDOSTATOK ĽUDÍ, KTORÍ SÚ OCHOTNÍ PRACOVAŤ V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH. CHÝBAJÚ NÁM OPATROVATEĽKY, SESTRY, ALE ZAČÍNA BYŤ NEDOSTATOK UŽ AJ SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV. JE TO PARADOX, PRETOŽE NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH SOCIÁLNEJ PRÁCE JE ZNAČNÝ POČET ŠTUDENTOV, ALE ZĎALEKA NIE VŠETCI, KTORÍ SOCIÁLNU PRÁCU VYŠTUDUJÚ, JU AJ IDÚ DO PRAXE VYKONÁVAŤ. NA OTÁZKY PREČO JE TO TAK A AKO HODNOTÍ SITUÁCIU SÚČASNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE NA SLOVENSKU STREŠNÁ ORGANIZÁCIA SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV NÁM ODPOVEDALA TAJOMNÍČKA SLOVENSKEJ KOMORY SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV A ASISTENTOV SOCIÁLNEJ PRÁCE STANISLAVA BARTOŠOVÁ.

Riešenie tohto problému je výzvou aj pre komoru.

Aké boli a sú priority komory pre rok 2018 a aké sú na rok 2019?

Návrhy smerujú do aktivít týkajúcich sa legislatívnych zmien viacerých právnych noriem priamo aj nepriamo sa dotýkajúcich výkonu sociálnej práce. Chceme predložiť návrh aj na zmenu zákona o sociálnej práci, napríklad aby Etický kódex bol záväzný pre všetkých sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce, nielen pre členov komory a povinnej registrácie sociálnych pracovníkov. Otvoriť zákon o sociálnych službách, opätovne zaviesť inštitút odborného garanta s osobitným postavením najmä v pobytových sociálnych službách ako kontrolný a pre-

Poslaním Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce je nielen byť garantom očakávaní sociálnych pracovníkov, ktorí vnímajú svoju profesiu ako poslanie, ale byť i oporou, podporným múrom, stavovskou organizáciou, ktorá už v logu, sprevádzajúcom komoru od jej vzniku, vyjadruje pomoc, podporu i spoluprácu. Tieto tri atribúty sú vyjadrené inkluzívne (všetci v kruhu), na jednej úrovni a vychádzajú z princípov vzájomnosti a svojpomoci.

ZÁUJEM O SOCIÁLNU PRÁCU UPADÁ

sociálnej práce, definoval sa profesijný status sociálneho pracovníka, jeho kvalifikačné predpoklady, kodifikovali sa vzťahy medzi výkonom špecializovanej odbornej činnosti a povinnosťou absolvovať akreditovaný špecializačný vzdelávací program, tiež sa definovala samostatná prax sociálneho pracovníka, ktorá má v systéme pracovnoprávneho statusu sociálneho pracovníka špecifické postavenie. Zákon upravil nielen sociálnu prácu a podmienky na jej výkon, ale aj zriadenie, postavenie a pôsobnosť Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce.

Sú vysoké školy kvalitné v príprave sociálnych pracovníkov na prax, aký je počet absolventov a ich uplatnenie v praxi?

Odbor sociálna práca sa študuje na viacerých vysokých školách, verejných, štátnych, súkromných a zahraničných. Odbornosť vzdelávania je garantovaná systémom akreditácií a sankciami. Nie je v našej kompetencii posudzovať úroveň prípravy absolventov na prax. Pravdou však je, že sa stretávame s rôznymi schopnosťami a zručnosťami sociálnych pracovníkov po ukončení bakalárskeho a magisterského štúdia. Štatistiky o počtoch absolventov nemáme k dispozícii. Kedysi, keď bol „boom“ záujmu o sociálnu prácu, sme sa pozastavovali

nad možnosťami uplatnenia sociálnych pracovníkov v odbornej praxi pre presahujúcu ponuku nad dopytom. Vtedy, bola konkurencia výraznejšia a prirodzene sa mohli tí pripravenjší skôr presadiť. Veľa sociálnych pracovníkov však skončilo úplne mimo svojej odbornej profesie. V súčasnosti je však situácia nepriaznivejšia. Na vysokých školách sa výraznejšie znižuje záujem o študijný odbor sociálna práca. Nie je to len záležitosť Slovenska. S týmto problémom pracuje celá Európa, sociálna práca stráca na atraktivite a veľký podiel na tom má aj jej súčasné ohodnotenie a spoločenské uznanie.

Aké boli priority komory v uplynulom období?

Ako sociálni pracovníci sme dlho čakali na ukotvenie našej profesie v legislatívnej norme a vznik profesijnej organizácie – Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce. V októbri 2015 sme vnímali ako najvýznamnejší okamih pre celospoločenské pozdvihnutie statusu sociálneho pracovníka. Okrem radu interných dokumentov prijal snem komory významný a záväzný dokument Štatút komory a Etický kódex sociálneho pracovníka. Stali sme sa tiež členmi Medzinárodnej federácie sociálnych pracovníkov (IFSW). Za uplynulé tri roky sme zorganizovali

viacero vzdelávacích aktivít, otvorených regionálnych supervíznych stretnutí, organizovali a participovali na odborných seminároch a konferenciách, zrealizovali osvetovú kampaň Zdolaj výzvy, zorganizovali víkendové stretnutie študentov sociálnej práce Student camp, pripomienkovali viacero právnych predpisov týkajúcich sa sociálnej oblasti a výkonu sociálnej práce, iniciovali pracovné stretnutia s rezortnými zástupcami, zástupcami odborových organizácií, vydávali povolenia pre výkon samostatnej praxe... V tom čase, sme sa väčšina členov orgánov komory pripojili k názoru, že nie je našou úlohou nahrádzať odborové orgány a riešiť nedostatočné platové ohodnotenie sociálnych pracovníkov.

Koľko má komora členov, aké sú podmienky členstva, s akou skupinou klientov členovia pracujú?

V súčasnosti má komora 599 členov. Členom komory sa môže stať každý absolvent 1. a 2. stupňa vysokoškolského štúdia sociálnej práce – sociálny pracovník a asistent sociálnej práce, vykonávajúci sociálnu prácu v praxi, tzn. je v pracovnoprávnom vzťahu alebo vykonáva samostatnú prax. Podmienky členstva upravuje zákon o sociálnej práci a podrobnosti ich preukázania sú publikované na našej webovej stránke: socialnapraca.sk v sekcii „záujem o členstvo“.

V podstate je potrebné predložiť žiadosť, doklad o ukončení vzdelania v odbore sociálna práca a výkon praxe. O splnení podmienok a prijatí za člena rozhoduje predstavenstvo komory. Členský poplatok stanovil snem komory povinnou sumou 20 EUR ročne. Členovia komory vykonávajú profesiu sociálneho pracovníka na rôznych úrovniach a v rôznych rezortoch. Tzn. na úrovni verejnej správy – úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, v samospráve – v obciach, vyšších územných celkoch, v zariadeniach sociálnych služieb verejných a neverejných poskytovateľov, v rezorte zdravotníctva, školstva, vnútra a spravodlivosti. Pomáhajú riešiť široké spektrum nepriaznivých situácií a pracujú s rôznou cieľovou skupinou: klientmi v krízovej situácii, seniormi, zdravotne znevýhodnenými, rodinami v hmotnej núdzi, klientmi opatrení sociálnoprávnej ochrany, s deťmi a rodinami na školách v pozíciách sociálnych pedagógov, klientmi ústavnej zdravotnej starostlivosti, klientmi v penitenciárnej starostlivosti (starostlivosti o odsúdených), maloletými žiadateľmi o azyl.

Čo sociálnych pracovníkov trápi vo vzťahu k zamestnávateľom? Ako vnímate povinné supervízie, sú pre pracovníkov prínosom, alebo len povinnou jazdou?

Sociálni pracovníci sú oproti iným aktívnejším profesiám pri obhajovaní svojich práv submisívnejší. Na Slovensku sa asi ani nestalo, aby sociálni pracovníci za svoje práva verejne štrajkovali alebo prejavili verejne nejakú nevôľu. Práve naopak, viacej sa angažujú za práva svojich klientov. Stále u nás prevažujú skôr obavy z následkov obhajovania vlastných požiadaviek (napríklad aj zo straty zamestnania), ako získané potenciálne benefity. Vo všeobecnosti však rezonuje problém spoločenského uznania a ohodnotenia sociálnych pracovníkov. Práve preto, komora musí byť v budúcich obdobiach aj v tomto smere aktívnejšia. Čo sa týka supervízií, sme veľmi radi, že sa dostali do zákona ako povinnosť pre zamestnávateľa. Dokonca sme mali záujem pravidelnosť supervízií upraviť v zákone do intenzívnejších intervalov, aby nedošlo v praxi len k ich formálnemu vykonávaniu a plnili svoj účel. Samozrejme, že v počiatkoch povinnosť absolvovania supervízií mohli vnímať obidve strany negatívne. Zamestnávateľovi to prinieslo nové náklady, nepoznanie inštitútu supervízie mohlo u neho vzbudiť pochybnosť významu supervízie pri zvyšovaní profesionálnej kompetencie sociálnych pracovníkov. Sociálni pracovníci pripomienkovali najmä časové preťaženie a do toho „ešte aj čas na absolvovanie supervízie“.

ventívny nástroj ochrany klienta. Inicovať legislatívne ukotvenie dlhodobej liečebnej starostlivosti v kontexte poskytovania sociálnych služieb a celospoločenskom zámere deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Máme záujem vrátiť sociálnu prácu na oddelenia úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré vykonávajú zákon o pomoci v hmotnej núdzi bez toho, aby boli v priamom kontakte so svojimi klientmi. Veľmi aktuálnym je pre nás riešenie jednotného odmeňovania sociálnych pracovníkov. Sociálni pracovníci v štátnej správe sú odmeňovaní v zmysle zákona o štátnej službe, v samospráve a u verejných poskytovateľov podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, u neverejných poskytovateľov podľa Zákonníka práce. Našou snahou je finančne oceniť výkon sociálnej práce v zmysle zákona o sociálnej práci, t. j. ako odbornú činnosť, porovnateľnú s inými rovnako významnými odbornými profesiami. Mimoriadny dôraz chceme klást na neustály odborný rast sociálnych pracovníkov, obsah vzdelávania v odbore sociálna práca prepojiť s potrebami a požiadavkami praxe. Máme pred sebou náročné obdobie, dúfame, že sa nám spoločne podarí urobiť sociálnu prácu na Slovensku spoločensky významnou a atraktívnou.

Eva Gantnerová

ZAKLIATY VZOREC V ZÁKONE PREČO HO TREBA ZMENIŤ?

DŇA 13.9.2018 SA NA STRETNUTÍ ORGANIZOVANOM PREDSEDOM VLÁDY PÁNOM PELEGRÍNIM SA STRETLI ZÁSTUPCOVIA VLÁDY SR, MPSVR SR, VYŠŠÍCH ÚZEMNÝCH CELKOV, ZMOSU A PLATFORMY ZA SPRAVODLIVÉ FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA SLOVENSKU. NA SPOLOČNEJ TLAČOVEJ BESEDE PO SKONČENÍ ROKOVANIA, BOLO OZNÁMENÉ, ŽE VZOREC PRE FINANCOVANIE NEVEREJNÝCH POSKYTOVATELOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB JE ZLÝ A BUDE HO POTREBNÉ OTVORIŤ.

SLOVO
ODBORNEJ
PRAXE

Platforma za spravodlivé financovanie sociálnych služieb predložila aj paragrafované znenie na zmenu vzorca. Koncom decembra 2018 sme presvedčili aj 8 predsedov samosprávnych krajov k súhlasu s touto zmenou. **Tu je 5 najzávažnejších dôvodov na zmenu vzorca:**

1) Výška finančného príspevku sa určuje podľa zložitého vzorca, ktorý vychádza z minuloročných priemerných bežných výdavkov verejných poskytovateľov (§ 77 ods. 2 a 3, zákona 448/2008 v znení neskorších predpisov). Keďže táto výška je zastropovaná minuloročnými výdavkami, nedajú sa vo vzorci zohľadniť zvýšené náklady poskytovateľov v reálnom roku (zvýšenie minimálnej mzdy vo všetkých stupňoch náročnosti práce podľa Zákonníka práce, zrušenie 10% úľavy na odvodoch do Zdravotných poisťovní u nízkopríjmových skupín zamestnancov s platom do 520 €, zvýšenie príplatkov od 1. 5. 2018 nariadené zákonom, zvýšené náklady na zavádzanie štandardov kvality, zvýšené náklady na aplikáciu vyhlášky 259/2008 o minimálnych technických požiadavkách na ubytovanie v budovách účinná od 1. 10. 2018, zvýšené náklady na splnenie smernice EU o GDPR platné od 1. 5. 2018 a iné).

2) Neverejný poskytovateľ nemá možnosť zistiť či verejný poskytovateľ do priemerných výdavkov zahrnul všetky výdavky, ani ako vypočítal priemerné výdavky, čím podelil celkové výdavky (kapacitou alebo obsadenosťou?). Ak má verejný poskytovateľ napr. kapacitu 100, ale nemal ju celú obsadenú a mal tam v priemere 80 ľudí, priemerné číslo budú iné pri 100 a iné pri obsadenosti 80. Tieto údaje sa pri výpočte priemerných ukazovateľov nikde neuvádzajú. Zákon hovorí o priemerných údajoch, ale nikde nedefinuje, ako sa má priemerný údaj vypočítať. Aj preto, sa to rôzne interpretuje – ako samospráve vyhovuje.

3) Porovnávanie príjmov z priemerných úhrad od prijímateľov sociálnych služieb medzi verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb (§ 77 ods.12 zákona 448/2008 v znení neskorších predpisov). Podľa zákona 583/2004 v znení neskorších predpisov sú príjmy obcí a VÚC príjmom, ktorý sa-mospráva musí použiť na plnenie svojich úloh (§ 5 ods.1 pís. k) a následne § 2 tohto zákona). Čerpanie výdavkov sa riadi podľa schváleného rozpočtu samosprávy, ktorý sa schvaľuje v predchádzajúcom roku a priebežne sa upravuje na základe rozhodnutia poslancov samosprávy. V praxi to znamená, že pracovníci za-

riadení sociálnych služieb v pôsobnosti samospráv nevedia ovplyvniť použitie príjmov od prijímateľov sociálnej služby, ale musia sa riadiť podľa vopred schváleného rozpočtu pre svoju oblasť a svoje zariadenie. Všetky príjmy sú príjmami samosprávy ako takej a nie príjmom konkrétneho zariadenia, teda môžu byť teoreticky použité aj v inej oblasti ako sociálnej, napr. na opravu ciest alebo chodníkov. Preto je nelogické, aby sa porovnávali príjmy z úhrad zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti samospráv s príjmami z úhrad prijímateľov u neverejných poskytovateľov, ktoré musia byť použité na zabezpečenie príslušnej sociálnej služby. Tvrdenie o priemernom príjme platí obdobne, ako v bode 2).

4) Zastropovanie výšky príjmu od prijímateľa sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby (§72 ods. 3 zákona 448/2008 v znení neskorších predpisov). Podľa ustanovenia § 72, ods. 3 zákona o sociálnych službách sa porovnávajú EON z predchádzajúceho roku s cenníkom aktuálneho roku a s finančnými príspevkami aktuálneho roku. Po spočítaní všetkých aktív prebiehajúceho roku, tieto nesmú presiahnuť výdavky minulého roku. To znamená, že neverejní poskytovatelia nemajú z čoho uhrádzať zvýšené náklady uvedené vo vyššie uvedenom ods. 1 v aktuálnom roku. Urobiť strop z minulého roku a porovnávať ho s príjmom reálneho roku je ekonomický nezmysel a stavia to neverejných poskytovateľov do neriešiteľných situácií, vyúsťujúcich aj do zániku sociálnej služby a zariadenia ako takeého.

5) Uplatnenie vyhlášky MZ č. 259/2008 v reálnej praxi robí problém všetkým druhom zariadení. Aj verejným, aj neverejným. Ale zvlášť v zariadeniach sociálnych služieb krízovej intervencie, kde reálne môže byť dôvodom ich zániku. Zariadenia krízovej intervencie (útulky a nocľahárne) sanujú holý život a bývanie ľudí, ktorí by sa inak ocitli na ulici bez strechy nad hlavou a bez akejkoľvek pomoci. Na Slovensku ich prevádzkujú v prevažnej miere charity a iné neziskové organizácie alebo nadšenci, ktorým nie je ľahostajný osud ľudí na ulici. Vyhlášku je potrebné primerane upraviť, aby pre služby krízovej intervencie nastavila iné pravidlá, pretože to nie sú hotely, ale život zachraňujúce zariadenia s nižšími štandardami, ktorých úroveň je rôzna.

Cyril Korpesio

Košický koordinátor APSS v SR,
riaditeľ Arcidiecéznej charity Košice

Aj z týchto dôvodov, je potrebné zmeniť vzorec v zákone, aby poskytovatelia sociálnych služieb nemuseli riešiť existenciu, ale kvalitu sociálnych služieb. Ak sa premiér verejne zaviazal zmeniť vzorec na výpočet finančných príspevkov pre neverejných poskytovateľov, pretože uznal, že je zlý, je potrebné byť dôsledný a zmeniť ho. Odborná prax nechápe, načo ešte minister Ján Richter čaká.

NECH JE
KAŽDÉ SRDCE
ZDRAVÉ A HRAVÉ

Od juniorov až po seniorov.
Každým dúškom si doprajme radosť
zo života v každom veku.
Podporujeme OZ NÁPUČ Senior&Junior.

#MINIMUMSODÍKA

Tvoj vodný anjel
www.lucka.sk

nepodlieha jednorazovým c, a teda je možné na Cenu navrhnúť jednotlivcov či organizácie opakovane, nielen v jednom ročníku.

Návrh na Cenu musí byť doručený APSS v SR prostredníctvom úplnej a pravdivo vyplnenej prihlášky, podľa aktuálnych organizačných pokynov APSS v SR, ktoré sú zverejnené na jej webovej stránke a to do 1. 5. 2019 do pol noci.

Pohnútky k založeniu ceny DOBRÉ SRDCE

Zaujímali nás pohnútky k založeniu tejto Národnej ceny starostlivosti – DOBRÉ SRDCE. Preto sme sa stretli s tromi členkami prípravného výboru DOBRÉ SRDCE: predsedníčkou APSS v SR a zároveň autorkou a koordinátorkou tohto projektu Annou Ghannamovou, podpredsedníčkou asociácie Boženou Bušovou a tajomníčkou asociácie Kristínou Kovacz.

Podľa autorky a koordinátorky Anny Ghannamovej ich k realizácii takéhoto projektu primálo najmä to, že všetci zamestnanci v sociálnych službách: opatrovatel'ky, sestry v sociálnych službách, sociálni pracovníci, ktorí sa starajú o krehkých odkázaných seniorov či o postihnuté deti a dospelých, o matky s deťmi v núdzi, prípadne bezdomovcov sa v súčasnom Slovensku vraj „cítia ako popolušky. Sú na periférii finančného i morálneho ohodnotenia. Na konci záujmu spoločnosti i politikov. Robia profesionálnu pomáhajúcu prácu, namáhavú fyzicky aj psychicky a nielenže majú najnižšie mzdy v spoločnosti, ale nik im nedáva ani spoločenské uznanie.

Kristina Kovacz zdôraznila, že za ostatné roky sa veľmi rýchlo zvyšoval nedostatok pracovníkov v sociálnych službách a posledné dva je situácia priam alarmujúca. Zatiaľ čo doteraz odborní personál migroval po okolitých sociálnych zariadeniach, dnes uteká úplne zo sféry sociálnych služieb. „Komerčné firmy a najmä obchodné reťazce sociálnym službám kradnú aj ten zvyšok opatrovateliek, ktoré nestihli odísť do Rakúska či Nemecka a vzdávajú sa tak úplne svojej profesie. „Na základe nášho on-line prieskumu medzi poskytovateľmi sociálnych služieb na začiatku minulého

roka sme zistili, že v SR chýba 24 000 opatrovateliek a podľa údajov Komory sestier len v zdravotníckej chýba 15 000 sestier.“ Ako dodala, „vysoké školy sociálnej práce ukončia každý rok stovky absolventov, ale v sociálnej praxi z nich chce zostať menej ako 50 percent. Toto musíme zastaviť!“

Ako doplnila koordinátorka projektu Anna Ghannamová, dôvodom nedostatku záujemcov o prácu v sociálnych službách nie je vždy len nízka mzda (veď opatrovatel'ka v Bratislave napríklad zarobí s príplatkami za soboty, nedele a sviatky aj 800 eur v čistom mesačne a s nadčasmi niekedy aj 900 eur), ale neraz je to práve absencia spoločenského uznania a slabý status zamestnania, ktoré ich odrádzajú od toho, aby v sociálnych službách zotrvali dlhšie a možno navždy. Spomenula však, že nielen pracovníci prvého kontaktu v sociálnych službách majú ťažkú prácu. Ľahké to podľa nej nemajú ani riaditelia a zamestnanci stredného manažmentu v sociálnych službách, ktorí sú rok čo rok viac zaťaženi administratívou a neraz aj zbytočným vykazovaním a v pote tváre, na úkor svojho voľného času, rodiny a neraz aj na úkor svojho zdravia udržiavajú pri živote finančne a personálne poddimenzované sociálne zariadenia. Aj tí si zaslúžia pochvalu, rovnako ako firmy, ktoré namiesto toho, aby robili to, čo väčšina – ktorá dáva peniaze do viditeľného športu, tieto pomáhajú ako sa dá práve tam, kde to až tak nevidieť: sociálnym službám a ich klientom: seniorom, zdravotne postihnutým, matkám s deťmi...

A prečo sa rozhodli oceňovať aj novinára, ktorý píše o sociálnych službách? Podpredsedníčka APSS v SR Božena Bušová je presvedčená, že to bude inšpirovať ostatné médiá a novinárov systematickejšie sa venovať téme sociálnych služieb. Nielen vtedy, keď sa niektorý občan na nejakého poskytovateľa sociálnych služieb sťažuje, ale aj vtedy ak sociálne zariadenia aplikujú do praxe nové a efektívne metódy sociálnej práce, alebo príkladne robia aj to, čo nemusia – napríklad poskytovanie zdravotníckej starostlivosti..., alebo zavádzajú do života manažmenty kvality a snažia sa poskytovať naozaj služby na vysokej úrovni. „Viem že, „rezortovosť“ sa už medzi novinármi dnes veľmi nenosí, ale len ak sa novinár venuje niektorým témam viac než ostatným, vie ísť aj do hĺbky. Dokáže verejnosti

vysvetliť ľahko aj ťažkú problematiku a vie pre dobré riešenia v téme strhnúť cez svoje články či reportáže nielen laickú, ale i odbornú verejnosť. A takýchto novinárov treba oceniť. Nie je ich veľa. Ale veríme, že aj tento projekt to môže zmeniť a ich počet sa zvýši“.

Kto všetko sa na projekte vlastne podieľa a čo bolo pre jeho vznik kľúčové?

Podľa troch členiek prípravného výboru bol kľúčovým súhlas vedenia RTVS, že sa budú na projekte spolupodieľať. Takže podstatné poďakovanie patrí hneď v úvode podľa Anny Ghannamovej generálnemu riaditeľovi RTVS Jaroslavovi Rezníkovi a programovému riaditeľovi RTVS Marekovi Ťapákovi. RTVS poskytne techniku na záznam celého galavečera a záznam z neho aj odvysiela na STV2 dňa Vďaka Media RTVS a ústretovosti jej riaditeľa Slaninu bude verejnosť od 1. 4. do 1. 5 dostatočne cez spoty v STV aj v slovenskom rozhlasе vyzývaná, aby poslala nominácie do všetkých kategórií DOBRÉHO SRDCA. Nominantov teda môžu prihlasovať nielen zamestnávateľi a ich priami nadriadení, ale aj samotní klienti sociálnych služieb a ich príbuzní. Skrátka ktokoľvek, kto pozná nominanta na danú kategóriu v sociálnych službách, ktorý má parametre DOBRÉHO SRDCA.

Koordinátorka projektu ešte doplnila, že „na kampaň sa podujala známa agentúra 4ME MEDIA s úžasnými kreatívcami a celý galavečer oceňovania víťazov má v réžii Nikita Slovák, ktorý sa pre projekt nadchol na prvé počutie. Samotná fyzická cena DOBRÉ SRDCE, ktorú dostane do ruky víťazi z každej kategórie, vzniká ako výsledok súťaže študentov ateliéru SKLO z Katedry úžitkového umenia VŠVU v Bratislave a veľká vďaka za to patrí Palovi Machovi“, prezradila Anna Ghannamová. No a čerešničkou na torte, respektíve na DOBROM SRDCI je fakt, že ambasádorkou tohto dôležitého a pre sociálne služby a celú našu spoločnosť užitočného je projektu je fenomenálna Milka Vášáryová.

Tak veľa šťastia: Nech sa nájde veľa dobrých srdc a nech ich tlkot počuť.
Spracovala Eva Gantnerová

JE ČAS POVEDAŤ ĎAKUJEME VŠETKÝM PRACOVNÍKOM V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

ASOCIÁCIA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V SR JE VYHLASOVATEĽOM NÁRODNEJ CENY STAROSTLIVOSTI - DOBRÉ SRDCE, KTORÁ CHCE VYBRAŤ A ZVIDITEĽNIŤ NAJMÄ PRACOVNÍKOV V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ALE AJ INÝCH AKTÉROV V TEJTO OBLASTI. VÍTAZI ANKETY BUDÚ ZVEREJNENÍ NA SLÁVNOSTNOM UDEĽOVANÍ CENY DOBRÉ SRDCE V BRATISLAVSKEJ STAREJ TRŽNICI 27. APRÍLA A ZÁZNAM Z TEJTO SLÁVNOSTI ODVYSIELA STV 2 V PRVEJ POLOVICI JÚNA 2019.

Ciele a podmienky oceňovania

Cieľom tejto ceny je zviditeľnenie a morálne ocenenie jednotlivých pracovníkov v sociálnych službách, zvýšenie prestíže a spoločenského uznania týchto náročných pomáhajúcich profesií, pozitívna motivácia zamestnancov v sociálnych službách, podpora ich profesionálneho rastu a zlepšenie kvality sociálnych služieb pre občana cez zvyšovanie kvality zamestnancov. Ale aj zviditeľnenie a morálne ocenenie iných aktérov v sociálnych službách, ktorí svojim postojom k sociálnym službám, pomocou pre sociálne služby, alebo podporou dávajú pozitívny príklad verejnosti: že pomáhať slabým je prejavom sily pomáhajúceho a celej spoločnosti.

Cena má 9 kategórií: opatrovatel'ka, sestra v sociálnych službách, iný odborný pracovník (myslí sa: sociálny pracovník, fyzioterapeut v sociálnych službách, terapeut, a iný odborný pracovník), manažér v sociálnych službách, poskytovateľ sociálnych služieb, dobrovoľník v sociálnych službách, filantrop pre sociálne služby, novinár o sociálnych službách a špeciálne ocenenie: DOBRÉ SRDCE za výnimočný prínos pre sociálne služby.

Cena sa udeľuje v prípade pracovníkov a dobrovoľníkov v sociálnych službách za: vysoko profesionálny a výnimočne ľudský prístup k prijímateľom sociálnych služieb, za vernosť profesii (podmienkou je minimálne 3-ročná prax v odbore), vyvíjanie aktivít aj nad rámec svojich povinností, inšpirujúci postoj k svojmu poslaniu – čím sa stáva príkladom pre profesionálov vo svojom odbore, uplatňovanie inovatívnych prístupov v oblasti sociálnych, či pridružených služieb. V prípade ostatných aktérov si porota bude všimáť preukázateľne dlhodobý záujem o sociálne služby, priamu, či nepriamu dlhodobú podporu

sociálnych služieb (finančná, morálna, dobrovoľnícka), efektívnu pomoc pre prijímateľov, alebo poskytovateľov sociálnych služieb, šírenie osvedy o sociálnych službách, priama či nepriama edukácia odbornej alebo laickej verejnosti, šírenie myšlienky pomoci ľuďom v núdzi či v odkázanosti, svojpomoci, inklúzie a začleňovania sa a pomoc pri zvyšovaní kvality sociálnych služieb (dobrým riadením tímu, vzdelávaním, podporou morálnou, finančnou či inou)

Podmienky oceňovania? V každej kategórii možno udeliť iba jednu cenu. Teda za každú kategóriu budú traja nominovaní, ale len jeden víťaz. Navrhnuť na ocenenie pracovníkov možno len pracovníkov, ktorí sú v čase podania žiadosti zamestnancami člena APSS v SR alebo inej stavovskej organizácie, ktorá má s APSS v SR podpísané memorandum o spolupráci (na účel oceňovania za rok 2018 sú to teda aj zamestnanci poskytovateľov, ktorí sú členmi SocioFóra

a Zväzu poskytovateľov sociálnych služieb) a títo pracovníci majú na danej pozícii minimálne trojročnú prax. Navrhovaný pracovník musí byť tiež zamestnancom v organizácii, ktorá poskytuje sociálne služby na území SR, pričom zamestnávateľ musí mať registráciu na poskytovanie sociálnych služieb v SR na príslušnom samosprávnom kraji. Jeden prihlasovateľ môže do súťaže nahlásiť len jedného navrhovaného do jednej kategórie. Navrhovaný musí súhlasiť s návrhom a súhlas musí podpísať. Podrobnosti upravuje elektronická prihláška, ktorá je zverejnená na webovej stránke APSS v SR: www.apssvsr.sk a tiež v rámci tlačенých materiálov v kampani DOBRÉHO SRDCA. Podmienkou podania návrhu zo strany prihlasovateľa je vyplnenie elektronickej prihlášky a uhradenie režijného poplatku vo výške 20,- € v termíne do 1. 5. 2019 na účet APSS v SR, ktorý je uvedený v elektronickej prihláške. Navrhnutie

AKO PLYNUL ČAS...

OBYČAJNÍ ĽUDIA, NEOBYČAJNÉ PRÍBEHY

ŽIJEME SVOJE ŽIVOTY V BYTOCH A DOMOCH, NÁHLIME SA DO PRÁCE A Z PRÁCE. SOCIÁLNY KONTAKT ZUŽUJEME NA ŤUKANIE DO MOBILOV. A POTOM PREEXPONOVANE NA SVIATKY ZDIELAME CITLIVÉ VIDEÁ O RODIČOCH, STARÝCH RODIČOCH, O CHORÝCH DEŤOCH A OPUSTENÝCH ŽENÁCH, KTORÉ TO NAPOKON SAMÉ ZVLÁDLI...

Ale každý deň máme okolo seba na prvý pohľad obyčajných ľudí, ktorí však v sebe nesú neobyčajný príbeh. Poučný, či ohromujúci, varovný, alebo inšpirujúci. Ved' neraz životný príbeh svojho dedka nepoznajú ani jeho vlastní vnuci. Možno ani netušíme, aký malý hrdina žije v našom susedstve, ako pomáha chorej mame a stará sa o súrodencov... Zmeňme to. Vypnime telefóny a tablety a poobzerajme sa okolo seba. Všímajme si jeden druhého a keď objavíte v bytovke oproti, či vo vlastnej rodine neobyčajný príbeh obyčajného človeka, podel'te sa s nami oň. Napište nám na: „naruczachrany@naruczachrany.sk“ alebo na adresu: NÁRUČ Senior & Junior, Fedáková 5, 841 02 Bratislava. A my Váš príbeh možno zaradíme do nášho nového seriálu. Ak pôjde o príbeh seniora, tak s označením AKO PLYNUL ČAS..., alebo pod hlavičkou SKRYTÍ HRDINOV.

...KTO TO JE, ČO ROBILA KEĎ BOLA MLADÁ, ČÍM SA ŽIVILA...

DOBA A REŽIM VÁŠ ŽIVOT NEURČUJE

Pani Mária Martanovičová čoskoro osláví 85 rokov a za tú dobu toho stihla naozaj požehnanie! Zažila tri rôzne politické zriadenia, len ako šesťročné dievčatko pocítila silu vojny, vychovala päť detí a osem vnúčat a na čele stále nemá ani vrásku, i keď pri spomienkach na detstvo jej v očiach vidieť zármatok. „Boli to ťažké časy,“ už máme všetko na čo si len spomenieme a hneď, bez práce, stačí len zaplatiť. Keď bola ona dieťa ani sa jej nesnívalo o takých veciach a možnostiach, ktoré sú dnes už samozrejmosťou a my máme pocit, že takto to predsa muselo byť odjakživa. „Dnešné deti poznajú kravu len ako fialovú jemnosť z reklám a obalov na čokoládu. My sme ako deti ani netušili čo čokoláda je. Za to sme vedeli čo to je vstávať s východom slnka a polievať pole vedrami vody, aby bola úroda, aby sme mali čo dať do

úst. Mlieko z obchodu? Nízkoúčinné? Bezlaktózové? Kdeže! Len čerstvo nadojené“, sme sa a spomínaniu necháva voľný priestor: „V televíznych správach môžete často počuť ako občanov a hlavne mladých polícia vyzýva k opatrnosti a správne-mu prechádzaniu cez cestu. Kedysi, keď ste si chceli skrátiť cestu cez pole, ktoré bolo majetkom miestneho baróna, žandári Vám zaklopali na dvere a na týždeň Vás zavreli do väzenia.“ Má veľa historiek aj z čias vojny. „Vtedy sme nemali mobily a internet, aby sme v priebehu pár minút vedeli dianie celého sveta. Informácie sa posúvali pomaly. Jedného dňa sme len videli ako muži v nemeckých uniformách chodia z domu do domu. Občas si niekoho vybrali. Medzi vybranými bola aj moja kamarátka zo susedstva. Dali jej žltú hviezdu na prsia a odviekli preč. Nechápala som

to vtedy ešte ... Časť vojska sa nám dokonca nasťahovala do záhrady. Neskôr ich vystriedali maďarskí vojaci, s ktorými sme robili „bartre“. Spomína už s úsmevom. „V plechovkách mali také maslové sušienky, ktoré ste u nás nekúpili. Vymieňali ich s nami za pecne chleba, alebo vedrá vody, keď sa im nechcelo ísť do studne. No ani Maďari u nás neboli dlho. Nakoniec prišla Červená armáda, ktorá prišla zachrániť situáciu. Bývala šľachta utiekla na západ a s nimi postupne odznela aj vojna. Ani sme sa poriadne neotočili a nastúpila éra socializmu – spoločného vlastníctva a víťazstva robotníckej triedy. Z môjho pohľadu to boli tie najlepšie časy, aj keď mi asi neuveríte. Každý musel poctivo pracovať. Keď ste ráno išli do práce chodníky boli vyzametané a okolité kvety a stromy popolievané. Nikde ste nenašli pohodený cigareto-

vý ohorok, alebo papierik. Zdravotná starostlivosť aj školstvo boli zadarmo. Vybudovali sa rekreačné zariadenia a zadarmo ste mohli ísť buď na letnú alebo zimnú dovolenku. Výplaty neboli veľké ani vtedy, ale ceny tovarov a služieb boli oveľa nižšie. Na MDŽ boli ženy obdarované kvetmi a na Vianoce každá žena podľa počtu detí dostala salónky a kolekcie. Deti chodili na krúžky, do pionierskych táborov, aktívne športovali... Ale čo je hlavné, a to mi chýba asi najviac: samozrejmosťou bola úcta k rodičom, k starším ľuďom, vzájomná pomoc slabším a vzájomná súdržnosť.“ Pri tejto vete zosmutnela a ja som si uvedomila, že možno frustrácia mojej generácie je aj v tom, že nemusela prekonávať také prekážky, ako generácia pani Márie a nezískala sebadôveru ich prekonaním. Lebo jej rozprávanie nebolo chválospevom na režim. Ako povedala, pamätá si ešte aj pracovné soboty. Až postupom času mohli mať dvojdnový víkend. Zatiaľ čo sa dnes každý hrdí tým, že môže byť kýmkoľvek a vyznávať čokoľvek, vtedy bol úspešný len vzorný súdruh. „Vycestovať ste mohli len do spriaznených socialistických krajín. Západný svet bol pre väčšinu ľudí tabu. Jednak to bolo

finančne náročné, jednak ste potrebovali cestovnú doložku od štátu, ktorá bola vydaná len na určitý čas. Noviny a televízia prioritne informovali o dianí v socialistických krajinách a skôr o úspechoch kolektívov ako jednotlivcov. Média poskytovali len vecné, politicky vyhovujúce informácie. Neexistovali ani bulvárne denníky alebo týždenníky. Byty sme dostávali na poradovníky – buď družstevné, alebo štátne. Pridelenie takého či onakého bytu záviselo od sociálneho statusu. Bolo to namáhavé a zdĺhavé. Okrem toho všetky byty vyzerali rovnako. Veľmi populárne boli papierové tapety s jednoduchými vzormi, ktoré boli rovnaké prinajmenšom v celej bytovke, no nebolo nič zvláštne, ak rovnaké tapety malo celé sídlisko. „A móda?“, sme sa teraz už na plné ústa: „Tovar v obchodoch bol len z domácej výroby, aj to v nedostat-

kovom množstve. Zahraničný tovar sa dal zohnať jedine v tuzexe. Dnešná mládež si to nedokáže ani predstaviť. Museli ste porušiť zákon, aby ste si za nevýhodný kurz kúpili od veksláka bony, za ktoré ste si mohli kúpiť veci, ktoré ste inde nezohnali. Napríklad rifle.“ Dnes každý obchod s konfekciou ponúka také množstvo a rôzne druhy nielen riflí, ale aj čokoľvek na čo si len zmyslíme. No pani Mária ma priviedla k zamysleniu sa, či je naša voľba naozaj lepšia, keď povedala:

„Tak, ako sme my vtedy mali problém vybrať si, pretože nebolo NIČ, dnes máme problém vybrať si, pretože máme VEĽA.“

A keď sa zmenil režim? Aj ona si predstavovala, že to bude veľká vec... A mnohé sa aj v pozitíva zmenilo. Ale s tým dostatkom tovaru, s technikou, ktorá napredovala mil'ovými krokmi s tými možnosťami aké máme, že si môžeme kedykoľvek skočiť na kavičku napríklad do Milána, stále neprišla do našich životov spokojnosť. Prečo? Lebo ako niečo prichádzalo, tak niečo aj odchádzalo: „Prišli sme o materské školy, zdravotníctvo je v žalostnom stave, vraždia sa novinári a titul získate za opisovanie.“, uzavrela pani Mária sondu teraz už našej súčasnosti. „Morálne hodnoty upadli a napriek tomu, že už nepocítujeme nedostatok možností, prišli sme o inú stránku života: Stále sa len naháňame za niečím, aby sme mali stále komfortnejší život, ktorý si vlastne už ani nedokážeme poriadne užiť spolu s našimi blízkymi.“ Každé obdobie podľa nej malo a má svoje výhody aj nevýhody. A ako to dopadne so súčasným Slovenskom? To podľa nej už bude musieť zhodnotiť niekto iný. „Čo som sa ale za tie roky naučila a chcela odovzdať aj druhým je to, že nezáleží na tom aký je režim, aká je vláda, alebo aký je výber v obchodoch. Záleží len na tom, že keď sa jedného dňa obzriete späť, poviete si, že to stálo za to. Že ste prežili život naplnený v kruhu svojich milovaných. Aj radosťami aj starosťami. Život Váš, najlepší aký ste len prežiť vedeli.“

Spracovala Petra Škantárová

NASTAL ČAS POĎAKOVAŤ

Ciele a podmienky oceňovania

Cielom tejto ceny je zviditeľnenie a morálne ocenenie jednotlivých pracovníkov v sociálnych službách, zvýšenie prestíže a spoločenského uznania týchto náročných pomáhajúcich profesií, pozitívna motivácia zamestnancov v sociálnych službách, podpora ich profesionálneho rastu a zlepšenie kvality sociálnych služieb pre občana cez zvyšovanie kvality zamestnancov. Ale aj zviditeľnenie a morálne ocenenie iných aktérov v sociálnych službách, ktorí svojim postojom k sociálnym službám, pomocou pre sociálne služby, alebo podporou dávajú pozitívny príklad verejnosti: že pomáhať slabým je prejavom sily pomáhajúceho a celej spoločnosti.

pomoci ľuďom v núdzi či v odkázanosti, svojpomocí, inklúzie a začleňovania sa a pomoc pri zvyšovaní kvality sociálnych služieb (dobrým riadením tímu, vzdelávaním, podporou morálnou, finančnou či inou).

Podmienky oceňovania? V každej kategórii možno udeliť iba jednu cenu. Teda za každú kategóriu budú traja nominovaní, ale len jeden víťaz. Navrhnuť na ocenenie pracovníkov možno len pracovníkov, ktorí majú na danej pozícii minimálne trojročnú prax. Navrhovaný pracovník musí byť tiež zamestnancom v organizácii, ktorá poskytuje sociálne služby na území SR, pričom zamestnávateľ musí mať registráciu na poskytovanie sociálnych služieb v SR na príslušnom samosprávnom

ŠTARTUJEME NÁRODNÚ CENU STAROSTLIVOSTI – DOBRÉ SRDCE

Cena má 9 kategórií: opatrovatelka, sestra v sociálnych službách, iný odborný pracovník (myslí sa: sociálny pracovník, fyzioterapeut v sociálnych službách, terapeut, a iný odborný pracovník), manažér v sociálnych službách, poskytovateľ sociálnych služieb, dobrovoľník v sociálnych službách, filantrop pre sociálne služby, novinár o sociálnych službách a špeciálne ocenenie: DOBRÉ SRDCE za výnimočný prínos pre sociálne služby.

Cena sa udeľuje v prípade pracovníkov a dobrovoľníkov v sociálnych službách za: vysoko profesionálny a výnimočne ľudský prístup k prijímateľom sociálnych služieb, za vernosť profesii (podmienkou je minimálne 3-ročná prax v odbore), vyvíjanie aktivít aj nad rámec svojich povinností, inšpirujúci postoj k svojmu poslaniu - čím sa stáva príkladom pre profesionálov vo svojom odbore, uplatňovanie inovatívnych prístupov v oblasti sociálnych, či pridružených služieb. V prípade ostatných aktérov si porota bude všimáť preukázateľne dlhodobý záujem o sociálne služby, priamu, či nepriamu dlhodobú podporu sociálnych služieb (finančná, morálna, dobrovoľnícka), efektívnu pomoc pre prijímateľov, alebo poskytovateľov sociálnych služieb, šírenie osvetu o sociálnych službách, priama či nepriama edukácia odbornej alebo laickej verejnosti, šírenie myšlienky

kraji. Táto podmienka sa vzťahuje len na kategórie, týkajúce sa zamestnancov.

Jeden prihlasovateľ môže do súťaže nahlásiť len jedného navrhovaného do jednej kategórie. Navrhovaný musí súhlasiť s návrhom a súhlas musí podpísať. Podrobnosti upravuje elektronická prihláška, ktorá je od 1. 4. 2019 zverejnená na webovej stránke APSS v SR: www.apssvsr.sk a tiež v rámci tlačенých materiálov v kampani DOBRÉ SRDCE.

Podmienkou podania návrhu zo strany prihlasovateľa je vyplnenie elektronickej prihlášky a uhradenie režijného poplatku vo výške 20 € v termíne do 1. 5. 2019 na účet APSS v SR, ktorý je uvedený v elektronickej prihláške. Navrhnutie nepodlieha jednorazovým obmedzeniam, a teda je možné na Cenu navrhnúť jednotlivcov či organizácie opakovane, nielen v jednom ročníku.

Návrh na Cenu musí byť doručený APSS v SR prostredníctvom úplnej a pravdivo vyplnenej prihlášky, podľa aktuálnych organizačných pokynov APSS v SR, ktoré sú zverejnené na jej webovej stránke a to do 1. 5. 2019 do pol noci.

ASOCIÁCIA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V SR JE VYHLASOVATEĽOM NÁRODNEJ CENY STAROSTLIVOSTI - DOBRÉ SRDCE, KTORÁ CHCE VYBRAŤ A ZVIDITEĽNIŤ NAJMÄ PRACOVNÍKOV V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH, ALE AJ INÝCH AKTÉROV V TEJTO OBLASTI. VÍŤAZI ANKETY BUDÚ ZVEREJNENÍ NA SLÁVNOSTNOM UDEĽOVANÍ CENY DOBRÉ SRDCE 27. MÁJA 2019. AMBASÁDORKOU NÁRODNEJ CENY STAROSTLIVOSTI DOBRÉ SRDCE JE HEREČKA EMÍLIA VÁŠARYOVÁ.

Pohnútky k založeniu ceny DOBRÉ SRDCE

Zaujímali nás pohnútky k založeniu tejto Národnej ceny starostlivosti – DOBRÉ SRDCE. Preto sme sa stretli s tromi členkami prípravného výboru DOBRÉ SRDCE: predsedníčkou APSS v SR a zároveň autorkou a koordinátorkou tohto projektu Annou Ghannamovou, podpredsedníčkou asociácie Boženou Bušovou a tajomníčkou asociácie Kristínou Kovacs.

Kristína Kovacs zdôraznila, že za ostatné roky sa veľmi rýchlo zvyšoval nedostatok pracovníkov v sociálnych službách a posledné dva je situácia priam alarmujúca. Zatiaľ čo doteraz odborný personál migroval po okolitých sociálnych zariadeniach, dnes uteká úplne zo sféry sociálnych služieb. „Komerčné firmy a najmä obchodné reťazce sociálnym službám kradnú aj ten zvyšok opatrovateľiek, ktoré nestihli odísť do Rakúska či Nemecka a vzdávajú sa tak úplne svojej profesie. „Na základe nášho on-line prieskumu medzi poskytovateľmi sociálnych služieb na začiatku minulého roka sme zistili, že v SR chýba 24 000 opatrovateľiek a podľa údajov Komory sestier len v zdravotníckej chýba 15 000 sestier.“ Ako dodala, „vysoké školy sociálnej práce ukončia každý rok stovky absolventov, ale v sociálnej praxi z nich chce zostať menej ako 50 percent. Toto musíme zastaviť!“

Podľa autorky a koordinátorky Anny Ghannamovej ich k realizácii takéhoto projektu primälo najmä to, že všetci zamestnanci v sociálnych službách: opatrovateľky, sestry v sociálnych službách, sociálni pracovníci, ktorí sa starajú o krehkých odkázaných seniorov či o postihnuté deti a dospelých, o matky s deťmi v núdzi, prípadne bezdomovcov sa v súčasnom Slovensku vraj „cítia ako popolušky. Sú na periférii finančného i morálneho ohodnotenia. Na konci záujmu spoločnosti i politikov. Robia profesionálnu pomáhajúcu prácu, namáhavú fyzicky aj psychicky a nielenže majú najnižšie mzdy v spoločnosti, ale nik im nedáva ani spoločenské uznanie.“

Ako doplnila koordinátorka projektu Anna Ghannamová, dôvodom nedostatku záujemcov o prácu v sociálnych službách nie je vždy len nízka mzda (veď opatrovateľka v Bratislave napríklad zarobí s príplatkami za soboty, nedele a sviatky aj 800 € v čistom mesačne a s nadčasmi niekedy aj 900 €), ale neraz je to práve absencia spoločenského uznania a slabý status zamestnania, ktoré ich odrádzajú od toho, aby v sociálnych službách zotrvali dlhšie a možno navždy. Spomenula však, že nielen pracovníci prvého kontaktu v sociálnych službách majú ťažkú prácu. Ľahké to podľa nej nemajú ani riaditelia a zamestnanci stredného manažmentu v sociálnych službách, ktorí sú rok čo rok viac zaťažovaní administratívou a neraz aj zbytočným vykazovaním a v pote tváre, na úkor svojho voľného času, rodiny a neraz aj na úkor svojho zdravia udržiujú pri živote finančne a personálne poddimenzované sociálne zariadenia. Aj tí si zaslúžia pochvalu, rovnako ako firmy, ktoré namiesto toho, aby robili to, čo väčšina – ktorá dáva peniaze do viditeľného športu, tieto pomáhajú

ako sa dá práve tam, kde to až tak nevidieť: sociálnym službám a ich klientom: seniorom, zdravotne postihnutým, matkám s deťmi...

A prečo sa rozhodli oceňovať aj novinára, ktorý píše o sociálnych službách?

Podpredsedníčka APSS v SR Božena Bušová je presvedčená, že to bude inšpirovať ostatné médiá a novinárov systematickejšie sa venovať téme sociálnych služieb. Nielen vtedy, keď sa niektorý občan na nejakého poskytovateľa sociálnych služieb sťažuje, ale aj vtedy ak sociálne zariadenia aplikujú do praxe nové a efektívne metódy sociálnej práce, alebo príkladne robia aj to, čo nemusia – napríklad poskytovanie zdravotníckej starostlivosti... alebo zavádzajú do života manažmenty kvality a snažia sa poskytovať naozaj služby na vysokej úrovni. „Viem že, „rezortovosť“ sa už medzi novinármi dnes veľmi nenosí, ale len ak sa novinár venuje niektorým témam viac než ostatným, vie ísť aj do hĺbky. Dokáže verejnosti vysvetliť ľahko aj ťažkú problematiku a vie pre dobré riešenia v téme strhnúť cez svoje články či

reportáže nielen laickú, ale i odbornú verejnosť. A takýchto novinárov treba oceniť. Nie je ich veľa. Ale veríme, že aj tento projekt to môže zmeniť a ich počet sa zvýši“.

Kto môže nominovať?

Nominantov teda môžu prihlasovať nielen zamestnávateľia a ich priami nadriadení, ale aj samotní klienti sociálnych služieb a ich príbuzní. Skrátka ktokoľvek, kto pozná nominanta na danú kategóriu v sociálnych službách, ktorý má parametre DOBRÉHO SRDCA.

Tak veľa šťastia: Nech sa nájde veľa dobrých srdc a nech ich tlkot počuť.

Eva Gantnerová
Foto: Martin Baumann

Koordinátorka projektu ešte doplnila, že „na kampaň sa podujala známa agentúra 4ME MEDIA s úžasnými kreatívcami a celý galavečer oceňovania víťazov má v réžii Nikita Slovák, ktorý sa pre projekt nadchol na prvé počutie. Samotná fyzická cena DOBRÉ SRDCE, ktorú dostane do ruky víťaz z každej kategórie, vzniká ako výsledok súťaže študentov ateliéru SKLO z Katedry úžitkového umenia VŠVU v Bratislave a veľká vďaka za to patrí Palovi Machovi“, prezradila Anna Ghannamová. No a čerešničkou na torte, respektíve na DOBROM SRDCI je fakt, že ambasádorkou tohto dôležitého a pre sociálne služby a celú našu spoločnosť užitočného projektu je fenomenálna Milka Vášáryová.

Keď sme raz na happening pred úradom vlády potrebovali predniesť Báseň starency, bola prechladnutá, ale tak chcela podporiť spravodlivosť pre seniorov, že nás prijala so zvukárom u nej doma a báseň napriek chorobe načítala. A preto hneď, keď sme vymysleli projekt DOBRÉ SRDCE – Národná cena starostlivosti, ktorým chceme oceňovať zamestnancov a iných aktérov v sociálnych službách a chceli sme, aby mal ambasádorku – okamžite sa mi vybavil len jediný človek: EMÍLIA VÁŠÁRYOVÁ

NEBOJTE SA UKÁZAŤ DOBRÉ SRDCE

Ďakujeme, že ste túto ponuku prijali. Nie prvýkrát ste váhou svojej osoby zaštitili nejaký verejnoprospešný projekt. Čím Vás presvedčil projekt DOBRÉ SRDCE – Národná cena starostlivosti? Pretože je to už pomaly, ale isto, aj môj problém. Oceňujem veľmi prácu v sociálnych službách. Lebo ak niekto naozaj potrebuje pomoc, tak sú to dve skupiny: deti a odkázaní seniori. Tá myšlienka opatery je dnes veru na mieste, lebo nebude u nás tej pomoci dosť. Je to stále v plienkach. A čo som sledovala za posledné roky, ani štát a samospráva neplnia celkom svoju funkciu.

Projekt ide oceňovať opatrovateľky, sestry, aj sociálnych pracovníkov v sociálnych službách... Vnímali ste možno cez skúsenosť rodiny, či priateľov aké je to ťažké a zodpovedné starať sa o ľudí odkázaných na pomoc iných? Nemám túto skúsenosť priamo v rodine, lebo žiaľ, v našej rodine všetci zomiera-

PRE MNOHÝCH Z NÁS JE SYMBOLOM ÚCTYHODNEJ, MÚDREJ A KRÁSNEJ ŽENY. HEREČKY, KTORÚ UŽ ASI ŽIADNA V NAŠICH KONČINÁCH NEPREKONÁ. A PRITOM SKROMNÁ, OCHOTNÁ POMÔČŤ A PODPORIŤ VŽDY DOBRÚ VEC.

li mladí. To len ja toľko rokov žijem (smiech). Je bolestivé o tom premýšľať, že kto mne pomôže keď to budem potrebovať. Pochodila som už pár sociálnych zariadení, snažia sa pekne starať o ľudí, ale aj tak som sa prichytila pri myšlienke, že by to mohlo byť milosrdnejšie v tej starobe a nie takto odchádzať – byť úplne odkázaný na pomoc iných. Mám preto súcit s týmito ľuďmi, ale čaká nás to všetkých. Takto to je.

Nemajú to však ľahké ani pracovníci, ktorí pracujú v sociálnych službách, či už v teréne, alebo v rezidenčných zariadeniach. Pritom ich platy patria k najnižším, lebo ani poskytovatelia nemajú dosť zdrojov na ich zvýšenie. Môžu podľa Vás takéto projekty prispieť k zlepšeniu situácie?

Už nastal čas im hlasno a spoločne poďakovať.

Prečo podľa vás spoločnosť a tak trochu aj médiá odsúvajú tému starých ľudí do úzadia? V čom to je?

Prijali sme nejakú túto dobu, v ktorej kult mladosti a krásy vládne v médiách, ale čo sa rodín týka, niekde sa tradícia a úcta k starším stále uchováva. Poznám veľa rodín, ktoré dochovávajú svojich starých rodičov. Sú aj takí, čo to nezvládnu, ak ide už o ťažké ochorenie. A žiaľ, niekto to necíti ako svoju povinnosť.

Tešíte sa vy osobne na starobu, alebo sa jej skôr bojíte? Čoho najviac?

Že tu budem ešte dlhom (smiech). Veď už som taká stará, že je to až hanba. A na čo sa teším? Že budem mať konečne čas dlho a veľa spať.

Áno, ste stále veľmi vyťažená, ako to všetko stíhate?

Primerane na to, aby som to ešte zvládala. Som tak nastavená, lebo sa desím času, keď už

zaťaženie nebudem mať. Nemusím sa ešte zastaviť. A to ma teší.

Čo by ste ako ambasádorka Národnej ceny starostlivosti – DOBRÉ SRDCE odkázali tým statočným zamestnancom v sociálnych službách, ktorí to ešte nevzdali a zostali verní svojmu poslaniu?

Všetkým tým pracovníkom, čo opatrujú starých, chorých, nevládných, či deti s Autizmom, alebo tým, čo pomáhajú matkám s deťmi v núdzi, či bezdomovcom, chcem úprimne povedať: „Vytrvajte a majte vždy na pamäti, aké šťastie pociťuje napríklad starý človek, o ktorého sa staráte, keď k nemu denne prichádzate namiesto rodiny. Utešíte ho keď treba, povzbudíte. Keď cítí, že to nerobíte len pre peniaze, lebo máte k nemu láskavý prístup. Keď sa nebojíte ukázať dobré srdce. Buďte a zostaňte takí. Patrí Vám za to úcta.“

Anna Ghannamová
Foto: Martin Baumann

MOVITA

KOMFORT PRE PACIENTA AJ SESTRU

Pohodlné a komfortné nastavenie výšky ložnej plochy v rozsahu 36 až 78 cm a to úplne bez fyzickej námahy pomocou elektromotoru.

Úplná eliminácia fyzickej námahy pri polohovaní

Dvojitá autoregresia zvyšuje pri polohovaní chrbtového a stehenného dielu priestor v panvovej oblasti až o 16 cm, čím **znižuje tlak na pokožku** a tým riziko vzniku preležanín.

Autokontúra – súčasné polohovanie chrbtového a stehenného dielu zaisťuje, že ležiaci pri polohovaní neskĺzava k nožnému čelu, čím dochádza k zníženiu trecích síl a tak **znižuje riziko poškodenia pokožky**.

Štyri bočnice pre štyri stupne ochrany

Delené bočnice v spustenej polohe umožňujú voľný prístup ku klientovi pri každodennej starostlivosti. Zdvihnutá bočnica pri rukách klienta slúži ako opora pri vsávaní z lôžka, zároveň nepôsobí reštriktívne. V prípade potreby najvyššej ochrany pred pádom je možné zdvihnúť všetky 4 bočnice do najvyššej polohy.

- **Pevná a stabilná** neskladacia konštrukcia
- Elektrický zdvih ložnej plochy 36 – 78 cm
- Štyri samostatne nastaviteľné **bočnice** pre rôzne stupne ochrany pacienta
- **Elektrické polohovanie** chrbtového a stehenného dielu
- **Dvojitá autoregresia** ložnej plochy 16 cm
- Kolieska 4 x 100 mm, všetky zabrzditel'né, nepresahujúce pôdorys lôžka v žiadnej polohe, čo eliminuje vznik úrazu následkom možného pádu pri zakopnutí
- **Štvordielna ložná plocha** 200 x 86 cm z vyberateľných kovových mriežok
- Nevyberateľné drevené čelá tvaru „D“ a pozdĺžne spustiteľné bočnice v dekore buk alebo dub
- Autokontúra
- **Nosnosť 205 kg**

 LINET

 artspect

SafeFree®

Rybničná 40, 821 06 Bratislava
info@artspect.sk | www.artspect.sk